

Lietuvos
psichologų
sąjunga

KOMITETŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2021 m. sausis – 2021 m. gruodis

TURINYS

<i>Edukacinės psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	3
<i>Etikos komiteto veiklos ataskaita</i>	6
<i>Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	8
<i>Krizių ir katastrofų psichologijos komiteto ataskaita</i>	16
<i>Nacionalinio EuroPsy suteikimo komiteto veiklos ataskaita</i>	18
<i>Organizacinės psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	20
<i>Psichologinio įvertinimo ir testavimo komiteto veiklos ataskaita</i>	22
<i>Psichologų veiklos reglamentavimo komiteto veiklos ataskaita</i>	24
<i>Teisės psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	25
<i>Vaiko psichologinės gerovės komiteto veiklos ataskaita</i>	28
<i>Aplinkos psichologijos specialistų grupės veiklos ataskaita</i>	31
<i>LGBTQIA+ psichologijos grupės veiklos ataskaita</i>	34
<i>Neuropsichologijos specialistų grupės veiklos ataskaita</i>	36
<i>Savižudybių prevencijos specialistų grupės veiklos ataskaita</i>	37

Edukacinės psichologijos komiteto veiklos ataskaita

Komiteto pirmininkė: prof. dr. Ala Petruolytė.

Komiteto narės: Žydrė Arlauskaitė, Virginija Guogienė, Rasa Bubnienė, Alina Martinkutė-Vorobej, Inga Polikevičiūtė, Ona Mačiulytė, Raminta Zdanevičiūtė, Jurga Misiūnienė.

Komiteto savanorė: Viktorija Mockutė.

Komiteto tikslai:

- Laikantis kolegialumo ir viešumo principų atstovauti Lietuvos psychologams, dirbantiems švietimo sistemoje, šalies ir užsienio asociacijose.
- Tirti švietimo sistemoje dirbančių psichologų ir kitų švietimo institucijų bendruomenės narių veiklos aktualijas, poreikius bei juos atliepti organizuojant kasmetines mokslines-praktines konferencijas, seminarus, diskusijas.
- Prisidėti, esant poreikiui, prie psichologų darbo švietimo sistemoje reglamentuojančių dokumentų koregavimo ir/ar rengimo bei teikti siūlymus Lietuvos psichologų sąjungos (toliau – LPS) valdybai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (toliau – ŠMSM) ir kitoms institucijoms.
- Bendradarbiauti su edukacinių bendruomenių psichologais, LPS valdyba ir komitetais, NŠA, PPT, ŠMSM ir kitomis institucijomis.
- Bendradarbiauti su įvairiomis švietimo psichologijos srityje dirbančiomis tarptautinėmis organizacijomis ir jų psichologais, atstovauti LPS švietimo psichologams Europos psichologų asociacijos federacijos (toliau – EFPA) Švietimo psichologijos komitete („*Psychology in education*“).
- Rengti atsakymus į užklausas, skirtas LPS edukacinės psichologijos komitetui (toliau – EPK).

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

- EPK veikla ataskaitiniu periodu buvo sėkmingai plėtojama šalies ir Europos Sąjungos psichologų lygmeniu.
- Pagrindinės komiteto pastangos buvo sutelktos į švietimo sistemoje dirbančių psichologų 10-tos mokslinės praktinės konferencijos („Pagalba ugdymo bendruomenei kuriant psichologinę gerovę nuotolinio mokymo iššūkių metu“, 2021-03-05) grįžtamojo ryšio pagrindu rengiamą konferenciją, kuri vyks 2022 m. Tai bus 11-toji kasmetinė konferencija „Parama mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams šiandienos iššūkių kontekste“ (2022-03-18).
- Buvo tęsiamas šalies mokyklinio amžiaus vaikų emocinės ir socialinės sveikatos tyrimas, kurio rezultatai bus paviešinti EFPA „*Psychology in education*“ specialiaame edukacinės psichologijos mokslo leidinyje „*Psychology of Horizons*“ (Slovėnija) (2-jų publikacijų autorės: A. Petruolytė, V. Guogienė ir Ž. Arlauskaitė).
- Pradėtas vykdyti naujas projektas ERASMUS+ „Parama mokytojams, siekiant įveikti nuotolinio mokymo iššūkių“ (2020-1-LV01-KA226-SCH-094599), projekto vykdytojai: A. Petruolytė, V. Guogienė, I. Čepelionė ir Ž. Arlauskaitė.

Komiteto posėdžiai ir aptarti svarbiausi klausimai:

Per ataskaitinį periodą įvyko trys posėdžiai (Nr. 55, Nr. 56 ir Nr. 57 posėdžio protokolai), kuriuose buvo svarstyti svarbiausi klausimai: pasirengimas LPS EPK švietimo sistemoje dirbančių psichologų mokslinei konferencijai 2022 m. „Parama mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams šiandienos iššūkių kontekste“ (2022-03-18); EFPA Švietimo psichologijos komiteto veiklai, užduotims; dalyvavimas šalies ir užsienio renginiuose; atsakymų į gautas užklausas rengimas; mokyklos bendruomenės narių, tame tarpe psichologo, emocinė ir socialinė sveikata pandemijos metu; narystės ir savanorystės klausimai.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Buvo parengti atsakymai į užklausas: dėl psichologijos bakalauro išsilavinimo ir profesinės veiklos reglamentavimo; dėl mokinių konsultavimo nuostatų ir darbo sąlygų; dėl konsultacijų skaičiaus mokykloje;

dėl psichologų profesinės etikos principų ir ataskaitų rengimo mokyklos administracijai; dėl mokyklos psichologo vaidmens kilus konfliktui; dėl pagalbos specialių ugdymosi poreikių mokiniams; dėl mokyklos psichologo konsultavimo ir vertinimo nuotoliu ir kt.

Komiteto renginiai:

Konferencija 2021 kovo 05 d. „Pagalba ugdymo bendruomenei kuriant psichologinę gerovę nuotolinio mokymo iššūkių metu“ (apie 150 dalyvių), organizavo Edukacinės psichologijos komitetas, LPS biuras.

Ž. Arlauskaitė dalyvavo ŠMSM darbo grupėje „Švietimo pagalbos specialistų darbo ir apmokėjimo sąlygoms tobulinti“ (nuo LPS).

Tarptautinė veikla:

EFPA Švietimo psichologijos komitete dalyvauja A. Petruolytė ir A. Martinkutė–Vorobej.

A. Petruolytė skaitė du pranešimus tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „*Teacher Resilience: problems and solutions*“ (Latvijos universitetas, 2022-02-09):

- „*Social emotional health and psychological resilience in Lithuanian teachers sample*“;
- „*Emotional Health and Resilience of teachers in the East European countries Latvia, Lithuania and Slovak Republic*“ (bendraautorės E. Gaidasova, G. Svence).

A. Petruolytė skaitė pranešimą „*Anger expression and control of teachers in the Lithuanian sample*“ tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „*Pozitívna psychológia pre pozitívny život*“ (Bratislava, Paneurópska vysoká škola, 2022-02-04).

J. Misiūnienė skaitė pranešimą „*The connection between parent’s assessed 2-3 years old children’s speech level and their verbal communication with children*“ (bendraautorė G. Jegorovaitė) 26-ame Tarptautiniame vaizdo simpoziume „*Recent Research Topics in Psychology: International Experience*“ (Vytauto Didžiojo universitetas, Nebraska at Kearney university (JAV), 2021-12-08).

I. Čepelionė – individualios supervizijos (2021.03 – 2021.10) ir supervizijų grupė (2021.09 – 2022.01) (Anna Freud Centre for Children and Families) „*Mentalization based Treatment for Adolescents*“ mokymuose.

A. Petruolytė dalyvavo EFPA Švietimo psichologijos komiteto veikloje:

- Sukurtas klausimynas, skirtas tirti mokytojų ir mokyklų psichologų psichologinių žinių bei konstruktyvų naudojimą ugdymo praktikoje.
- Parengtas, kartu su V. Guogiene, straipsnis specialiam edukacinės psichologijos mokslo leidiniui „*Psychology Horizons: Challenges choices and changes*“ (Slovenia Association of Psychologists) (in press) EFPA kongreso proga Liublijanoje (Slovėnija), 2022.
- Dalyvauta susitikimuose su Amerikos psichologų asociacijos (toliau – APA) edukaciniais psichologais ir EFPA Švietimo psichologijos komiteto darbo grupe, aptariant bendradarbiavimo klausimus (2021-2022 m.).
- Ruošiamasi EFPA psichologų kongresui Liublijanoje (Slovėnija) (2022-07-05 – 08), pristatant simpoziume „*Psychology in education*“ darbo grupės tyrimo rezultatus kartu su bendraautorėmis E. Shad (Švedija), M. Jurisevič (Slovėnija), A. M. Cazan (Rumunija).

Ž. Arlauskaitė dalyvavo 42-oje Tarptautinės mokyklos psichologų asociacijos (toliau – ISPA) konferencijoje Kipre „Darbas su mokyklomis ir šeimomis stiprinant vaikus“ („*Working with schools and families to strengthen children*“) ir vedė apskrito stalo diskusiją „COVID 19 poveikis mokyklos psichologams bei kitiems mokyklos darbuotojams“ („*Impact of COVID 19 on the work of school psychologists and school staff*“).

Kita komiteto veikla:

A. Petruolytė: EFPA narė nuo LPS; ISPA narė; Tarptautinės elgesio tyrimų asociacijos (ISSBD) narė; Tarptautinės paauuglystės tyrimų asociacijos (EARA) narė; APA narė.

J. Misiūnienė: ISPA narė.

R. Bubnienė komiteto deleguota dalyvauja Lietuvos kino centro filmų indeksavimo komisijoje (2021-2023 m.).

V. Guogienė atliko mokytojų socialinės emocinės sveikatos „pilotinį“ tyrimą šalies mokytojų imtyje pagal projektą Erasmus + „Parama mokytojams, siekiant įveikti nuotolinio mokymo iššūki“.

Ž. Arlauskaitė: ISPA narė.

Veiklos planai:

- Konferencija „Parama mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams šiandienos iššūkių kontekste“ 2022-03-18.
- Tęstinis bendradarbiavimas su EFPA Švietimo psichologijos komitete, vykdant bendras veiklas (2022 m.) (A. Petrulytė, A. Martinkutė–Vorobej).
- Tęstinis tyrimas / projektas Mokytojų socialinės emocinės sveikatos ir atsparumo stiprinimas nuotolinio mokymo kontekste ERASMUS+ „*Supporting teachers to face the challenge of distance teaching*” / „*Parama mokytojams, siekiant įveikti nuotolinio mokymo iššūkių*“ (2020-1-LV01-KA226-SCH-094599), vykdomas bendradarbiaujant su Latvijos, Slovakijos edukaciniais psichologais (2022 m.) (A. Petrulytė koordinuoja, V. Guogienė, I. Čepelionė, Ž. Arlauskaitė – tyrėjos / trenerės).
- Tolimesnis dalyvavimas Lietuvos kino centro filmų indeksavimo komisijoje (R. Bubnienė).
- Bendras pasitarimas / diskusija su LPS Psichologinio įvertinimo ir testavimo komitetu dėl psichologo konsultavimo ir vertinimo dirbant nuotoliu.
- Surengti diskusiją dėl EPK šūkio, atliepiančio komiteto veiklos tikslus.

Ataskaitą parengė Edukacinės psichologijos komiteto pirmininkė prof. dr. Ala Petrulytė

Etikos komiteto veiklos ataskaita

Komiteto pirmininkės: doc. dr. Viktorija Čepukienė (iki 2021-10-30) ir l.e.p. Komiteto pirmininkė Ingrida Bobinienė (nuo 2021-11-01 iki 2022-04).

Komiteto nariai: prof. dr. Dalia Antinienė (nuo 2021-11), doc. dr. Viktorija Čepukienė (nuo 2021-11), doc. dr. Rasa Barkauskienė (iki 2021-10), Renata Garckija, doc. dr. Neringa Grigutytė, prof. dr. Ilona Laurinaitytė, doc. dr. Roma Šimulionienė (nuo 2021-11), doc. dr. Antanas Valantinas.

Komiteto tikslai:

Remiantis egzistuojančiais Lietuvos ir Europos psichologų profesinę etiką reglamentuojančiais dokumentais bei gerąja praktika užtikrinti etikos standartų laikymąsi tarp LPS narių bei psichologų, kuriems LPS yra išdavęs EuroPsy sertifikata:

- Nagrinėti nusiskundimus dėl LPS nario(-ių) galimų profesinės etikos pažeidimų;
- Atstovauti LPS, sprendžiant aktualius profesinės etikos klausimus bei teikti rekomendacijas;
- Dalyvauti teisės aktu, susijusių su psichologo profesine etika, rengime;
- Organizuoti ir dalyvauti su komiteto veikla susijusiuose renginiuose;
- Bendradarbiauti su EFPA Etikos komitetu.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

Atskaitiniu laikotarpiu Etikos komiteto susitikimų metu buvo nagrinėjami skundai ir priimami sprendimai dėl LPS narių profesinės etikos pažeidimų, formuluojami atsakymai į skundus dėl ne LPS narių profesinės etikos, formuluojami atsakymai į užklausas dėl įvairių psichologo profesinės etikos aspektų, buvo kreipiamasi į kitas institucijas, siekiant detaliau išsiaiškinti analizuojamų situacijų pobūdį ir pan. bei aptariami kiti svarbūs profesinės etikos klausimai. 2020 m. antroje pusėje, reaguodamas į precedentinius skundų nagrinėjimo atvejus, Etikos komitetas pradėjo skundų nagrinėjimo reglamento atnaujinimą, kuris pabaigtas 2021 m. rudenį ir atnaujintas skundų nagrinėjimo reglamentas LPS valdybos patvirtintas 2021-09-09.

Dėl ilgai trukusio skundų nagrinėjimo reglamento bei Komiteto narių nepakankamo skaičiaus Komiteto veikla kurį laiką negalėjo būti vykdoma prasmingai, todėl ji buvo suspenduota nuo 2021-05-11 iki 2021-10-01.

Komiteto posėdžiai:

Etikos komitetas turėjo 12 nuotolinių posėdžių ir eilę pasitarimų el. paštu, kurių metu buvo: 1) nagrinėjami skundai dėl psichologų galimų profesinės etikos pažeidimų (nagrinėti 5 LPS narius liečiantys skundo atvejai); 2) formuluoti atsakymai psichologams, kurie į komitetą kreipėsi su įvairiais profesinę etiką liečiančiais klausimais; 3) vykdytas Skundų nagrinėjimo reglamento atnaujinimas.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Per atskaitinį laikotarpį Komiteto rengtus dokumentus sudaro: 1) atsakymai į visus skundus, prašymus, klausimus profesinės etikos klausimais; 2) atnaujintas LPS Skundų dėl psichologų profesinės veiklos nagrinėjimo reglamentas.

Komiteto renginiai:

Komitetas 2021 m. renginių neorganizavo.

Tarptautinė veikla:

Nuo 2011 m. Etikos komiteto atstovas yra EFPA narys korespondentas, t. y., jis gauna visą informaciją ir dalyvauja veikloje elektroniniais laiškais. Nuo 2013-11-15 LPS deleguota atstove tapo I. Laurinaitytė. Visa aktualiausia informacija yra skelbiama oficialiame EFPA Etikos komiteto puslapyje:

<http://ethics.efpa.eu/guidelines/>.

Kita komiteto veikla:

Komitetas parengė Informuoto sutikimo klientams parengimo gaires, kurias planuoja talpinti atnaujintame internetiniame Etikos komiteto puslapyje.

Veiklos planai 2022 m. laikotarpiui:

- Nagrinėti skundus dėl galimų psichologo profesinės etikos pažeidimų.
- Atsakyti į užklausas, susijusias su psichologo profesine etika.
- Atnaujintame internetiniame Etikos komiteto puslapyje talpinti Informuoto sutikimo parengimo gaires bei rubriką Klausimai-atsakymai, kurioje būtų talpinami psichologų užklausimai, susiję su psichologo profesine etika bei Komiteto atsakymai į šiuos klausimus.

Ataskaitą parengė Etikos komiteto pirmininkė (iki 2021-10-30) Viktorija Čepukienė

Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto veiklos ataskaita

Komiteto pirmininkės: Ieva Salialionė (2021-01-01 – 2021-06-30), Edita Žilienė (2021-07-01 – 2021-12-31).

Komiteto narės: dr. Aistė Pranckevičienė, Aušra Griškonytė, Aušra Norė, Dalia Guzaitienė, Edita Žilienė, Jurgita Černiauskienė, dr. Justina Slavinskienė, Laura Šalčiūnaitė-Nikovė, Palmira Kazlauskienė, dr. Roza Joffė-Luinienė, dr. Rūta Sargautytė, Vilija Banevičienė.

Sustabdžiusios veiklą komiteto narės: dr. Alicija Juškienė, Ingrida Pilkionienė, Laura Digrytė-Šertvytienė.
Savanorė: Goda Levinskaitė.

Komiteto tikslas:

Rūpintis klinikinių ir sveikatos psichologų profesine veikla ir kvalifikacijos tobulinimu.

Komiteto uždaviniai:

1. Klinikinių ir sveikatos psichologų poreikių analizė;
2. Medicinos psichologų profesinės veiklos reglamentavimo sveikatos priežiūros sistemoje klausimų sprendimas;
3. Klinikinių ir sveikatos psichologų kvalifikacijos tobulinimas;
4. Informacijos apie psichologinio įvertinimo instrumentus sklaida;
5. Atsakymai į LPS narių ir kitų asmenų bei organizacijų užklausas, teikiant informaciją klinikinės ir sveikatos psichologijos klausimais.

Veiklos ataskaitos santrauka:

Bendradarbiauta su institucijomis: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM), Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie SAM (toliau – VASPVT), Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba; nevyriausybinėmis organizacijomis (toliau – NVO): Psichikos sveikatos perspektyvomis, Žmogaus teisių stebėjimo institutu, Lietuvos psichiatrų asociacija, Aktyviu jaunimu; LPS padaliniais: Valdyba, EPK, Etikos komitetu, Vaiko psichologinės gerovės komitetu (toliau – VPGK),

Neuropsichologijos (toliau – NPS) grupe, LGBTQIA+ psichologijos grupe. Spręsti medicinos psichologų profesinės veiklos reglamentavimo klausimai: medicinos psichologų licencijavimas, psichoemocinio klimato asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau – ASPĮ) gerinimas, psichologinių paslaugų užtikrinimas karantino metu, psichologų-psichoterapeutų paslaugos ASPĮ. Spręsti visuomenės psichikos sveikatos klausimai: sveikatos tikrinimų ir sveikatos būklės reikalavimų peržiūra, vairuotojų prevencijos programa, benzodiazepinų vartojimo mažinimas, kontracepcinių spiralių skyrimas paauglėms, įvairios psichikos sveikatos priežiūros paslaugos (psichoterapijos dienos stacionaro, krizių intervencijos stacionaro, psichikos sveikatos bendruomeninės paslaugos, paslaugos sergantiems demencija, pabėgėliams, vaikams, savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims). Dalyvauta iniciatyvinėje grupėje „Gražinkime vaikus ir paauglius į mokyklą“. Atliktos dvi apklausos: apie medicinos psichologų etikos žinių tobulinimo poreikį bei apie medicinos psichologų licencijavimą. Suorganizuoti 6 renginiai. Parengta 19 raštų organizacijoms, 3 bendri raštai su kitomis organizacijomis, 19 atsakymų į asmenų užklausas, 24 LPS naujienos.

Komiteto posėdžiai:

Įvyko 13 Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto (toliau – KSPK) posėdžių, kurių metu buvo tariamasi dėl atstovavimo LPS institucijose bei renginiuose; pristatoma SAM darbo grupių, kuriuose dalyvauja KSPK narės, veikla; derintos nuomonės dėl teisės aktų, gautų ir rengiamų raštų, atsakymų į užklausas; organizuoti renginiai.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

1. 2021-01-22 LPS raštas VASPVT „Dėl medicinos psichologų licencijavimo taisyklių“.
2. 2021-02-17 LPS [pozicija dėl tinklalapyje „Kauno diena“ publikuoto straipsnio „Kankinant nemigai - ne pas šeimos gydytoją, o pas psichiatrą?“](#).
3. 2021-02-18 LPS raštas SAM „Dėl medicinos psichologo atlikto paciento psichosocialinio įvertinimo bazinės kainos nustatymo“.
4. 2021-03-04 LPS raštas draugijoms „Kreipimasis į draugijas dėl organizuojamų kvalifikacijos tobulinimo renginių, aktualių medicinos psichologams“.
5. 2021-03-16 LPS raštas SAM „Dėl psichologinių paslaugų užtikrinimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose karantino metu“.
6. 2021-03-19 LPS raštas universitetams „Kreipimasis į universitetus dėl organizuojamų kvalifikacijos tobulinimo renginių, aktualių medicinos psichologams“.
7. 2021-03-26 LPS raštas SAM „Dėl atstovo delegavimo į darbo grupę“, kuriuo KSPK narė Aušra Norė ir VPGK narė Rimantė Eidukevičiūtė buvo deleguotos į darbo grupę, skirtą 2003-09-09 SAM įsakymo Nr. V-527 „Dėl Ambulatorinių akušerijos ir ginekologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų“ pakeitimo projektui parengti.
8. 2021-03-29 LPS atsakymas į SAM laišką dėl prognozuojamo sveikatos priežiūros specialistų darbo, kuriuo atsakyta, kad LPS negali pakomentuoti prognozuojamo medicinos psichologų poreikio, nes jis atsiųstoje Valstybinės strateginės analizės centro (STRATA) ataskaitoje nėra pateiktas.
9. 2021-04-07 LPS raštas VASPVT „Dėl medicinos psichologų praktikos licencijavimo“.
10. 2021-04-08 LPS raštas SAM „Dėl atstovo delegavimo į darbo grupę“, kuriuo Dalia Guzaitienė ir Aušra Griškonytė buvo deleguotos į darbo grupę, skirtą psichoterapijos dienos stacionaro paslaugų teikimo tvarkos aprašo projektui parengti.
11. 2021-04-28 LPS raštas Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centrui „Dėl METAS registruotų programų, skirtų medicinos psichologams“.
12. 2021-04-30 LPS raštas SAM „Dėl endobiogenikos įtraukimo į siauros medicinos praktikos sričių sąrašą“, kuriuo į SAM kvietimą išsakyti nuomonę buvo atsakyta, kad endobiogenika nėra psichologijos mokslo šaka, todėl LPS negali pateikti argumentuotos nuomonės, ar endobiogeniką įtraukti į siauros medicinos praktikos sričių sąrašą.
13. 2021-04-30 LPS atsakymas į Lietuvos psichoterapijos asociacijos ir Lietuvos privačių psichiatrijos paslaugas teikiančių ASPĮ iniciatyvinės grupės raštą dėl benzodiazepinų skyrimo tvarkos.
14. 2021-06-18 LPS raštas SAM „Dėl teisės aktų projektų, nustatančių ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti vaiko globėju (rūpintoju) ar įvaikintoju, sąrašus“.

15. 2021-08-17 LPS raštas SAM „Dėl lyties tapatumo sutrikimo (transseksualumo) diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašo projekto derinimo“.
16. 2021-08-18 LPS raštas SAM „Dėl ambulatorinių akušerijos ir ginekologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų“.
17. 2021-09-10 LPS raštas SAM „Dėl darbuotojų psichologinės gerovės užtikrinimo asmens sveikatos priežiūros sistemoje veiksmų 2021–2024 metų plano“.
18. 2021-09-14 LPS raštas SAM „Dėl suaugusiųjų psichoterapijos dienos stacionaro paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo projekto“.
19. 2021-12-16 LPS raštas SAM „Dėl ambulatorinių akušerijos ir ginekologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų“.

Komiteto kartu su kitomis organizacijomis parengti raštai:

1. 2021-04-01 kartu su kitomis organizacijomis parengtas viešas [kreipimasis](#) į valdžios institucijas dėl vaikų sveikatai COVID-19 sukeltų pasekmių, susijusių su technologijų naudojimu, valdymo. Raštu prašyta rasti būdų nedelsiant sugrąžinti vaikus mokytis kontaktiniu būdu.
2. 2021-04-20 kartu su kitomis organizacijomis parengtas raštas Vaikų teisių kontrolierei Edita Žiobienei „[Kreipimasis dėl vaikų teisės mokytis užtikrinimo](#)“, kuriuo prašoma išsiaiškinti ir įvertinti, ar nėra pažeidžiamos Lietuvos vaikų teisės, kai šiais mokslo metais nėra planuojamas saugus mokinių sugrąžinimas į mokyklas ir kai vaikams nesudaromos galimybės žaisti, bendrauti su bendraamžiais ir ugdyti kompetencijas užklausinėje veikloje.
3. 2021-05-06 kartu su kitomis organizacijomis parengtas [Viešas kreipimasis](#) dėl vaikų ir jaunuolių prastėjančios sveikatos ir (ne)grąžinimo į mokyklas dar šiais mokslo metais.

Komiteto renginiai:

1. 2021-05-31 suorganizuotas nuotolinis renginys LPS nariams „[Susipažinkime su medicinos psichologo licencijavimo procedūra](#)“. Renginį vedė Edita Žilienė, Justina Slavinskienė, Palmira Kazlauskienė ir Vilija Banevičienė. Renginyje dalyvavo 115 dalyvių. Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos atstovė pristatė medicinos psichologo licencijavimo tvarką ir atsakė į LPS narių klausimus.

Suorganizuota nuotolinė „[Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija – 2021](#)“, kurios fokusas buvo asmuo, turintis psichosocialinę negalią. Konferencija buvo sudaryta iš penkių renginių, atskirai registruotų Medicinos elektroninėje tobulinimo administravimo sistemoje (toliau – METAS); bendra trukmė – 20 akad. val.

2. 2021-10-04 nuotolinis renginys „Psichologas sveikatos priežiūros sistemoje“, kuriame dalyvavo 246 dalyvių. Renginio metu KSPK narė Ieva Salialionė skaitė pranešimą „[LPS Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto naujienos](#)“; Aistė Pranckevičienė, Laura Digrytė-Šertvytienė, Justina Slavinskienė kartu su VU atstove diskutavo apie „Medicinos psichologų licencijavimą ir stažuotes“.
3. 2021-10-06 nuotolinis renginys „Ar žmogaus teisės – psichologų reikalas?“, kuriame dalyvavo 239 dalyvių. Renginio metu Edita Žilienė buvo diskutantė diskusijoje „Ką dėl žmogaus teisių gali nuveikti psichologas?“.
4. 2021-10-08 nuotolinis renginys „Psichologo vaidmuo dirbant su psichosocialinę negalią turinčiais asmenimis“, kuriame dalyvavo 217 dalyvių.
5. 2021-10-12 nuotolinis renginys „Atviras dialogas“, kuriame dalyvavo 240 dalyvių.
6. 2021-10-14 nuotolinis renginys „Vaikas ir šeima psichologo darbe“, kuriame dalyvavo 220 dalyvių. Renginio metu Dalia Guzaitienė vedė seminarą „[Pažintis su nedirektyviąja žaidimo terapija: kaip nevadovauti žaidimui ir sekti vaiko nurodyta kryptimi?](#)“; Aušra Norė, Dalia Guzaitienė ir Ingrida Pilkionienė organizavo diskusiją „Iššūkis – tėvai“.

Komiteto narių prisidėjimas prie kitų LPS renginių:

1. 2021-03-05 Ieva Salialionė vedė kūrybines dirbtuves „Vaikų elgesio sunkumų korekcija, taikant elgesio ugdymo sistemą“ EPK nuotolinėje konferencijoje.

2. 2021-04-19 Roza Joffė-Luiniėnė ir Dalia Guzaitienė vedė diskusijà „Nepatogūs klausimai – kiek drasūs / laisvi jaučiamės kalbėti kaip psichologijos atstovai?“ nuotoliniame Lietuvos psichologų kongrese – 2021.
3. 2021-04-23 Ieva Salialionė, Aušra Griškonytė ir Aušra Norė vedė diskusijà „Klinikinių ir sveikatos psichologų profesinės veiklos teisinis reglamentavimas Lietuvoje“ nuotoliniame Lietuvos psichologų kongrese – 2021.
4. 2021-12-01 Aistė Pranckevičienė buvo viena iš nuotolinės konferencijos „Klinikinė neuropsichologija Lietuvoje: vizija praktikai“ organizatorių.

Tarptautinė veikla:

Rūta Sargautytė atstovauja Lietuvos psichologų sąjungai EFPA Psichologijos ir sveikatos komitete (*Standing Committee on Psychology and Health*). Rūta dalyvavo šio komiteto posėdžiuose. Kartu su kitų Europos psichologų asociacijų nariais paskelbė straipsnį apie Europos psichologų vaidmenį sveikatos priežiūroje COVID-19 pandemijos metu (*The Role of Psychologists in Healthcare During the COVID-19 Pandemic Lessons Learned and Recommendations for the Future / European Journal of Psychology Open, 13, 2021*).

Rūta Sargautytė bendradarbiavo su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (*Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD*), kuri vykdo Lietuvos vyriausybės užsakymą gerinti psichikos sveikatos priežiūrą Lietuvoje.

Bendradarbiavimas su SAM:

1. *SAM ir LPS bendradarbiavimas*. 2021-02-12 Aistė Pranckevičienė, Edita Žilienė ir Ieva Salialionė dalyvavo SAM posėdyje, kuriame buvo svarstomas tolesnis SAM ir LPS bendradarbiavimas. Diskutuota apie medicinos psichologų licencijavimo procesą, teisės aktų, reglamentuojančių medicinos psichologų paslaugas, nepakankamą suderinamumą ir aiškumą, nenumatytas, bet reikalingas medicinos psichologo paslaugas tam tikrų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tvarkose, planuojamą medicinos psichologų etatų didinimą psichikos sveikatos centruose, neaiškumus, kylančius dėl asmens duomenų apsaugos bei psichologinio įvertinimo protokolų saugojimo, galimybes medicinos psichologams teikti paslaugas savarankiškai ir gauti už savo suteiktas paslaugas apmokėjimą iš Valstybinių ligonių kasų, galimas medicinos psichologo papildomas kvalifikacijas.
2. *Medicinos psichologų licencijavimas*. Baigti darbai, skirti medicinos psichologų licencijavimo proceso palengvinti. 2021-01-04 parengta naujiena psichologams apie medicinos psichologų licencijavimo taisykles. Pasiiekta, kad 2021-02-02 būtų pakeista medicinos psichologo norma (2018-05-30 SAM įsakymas Nr. [V-627](#)) – papildyti medicinos psichologo kvalifikacijos įgijimo būdai: pakeitimu nustatyta, kad iki 2011-08-13 įgiję medicinos psichologo kvalifikaciją medicinos psichologai, nors ir nebaigę klinikinės ar sveikatos psichologijos magistro studijų, galėtų gauti medicinos psichologo licenciją ir galėtų toliau verstis medicinos psichologo praktika. 2021-01-22 ir 2021-04-07 siųsti raštai VASPVT, kuriais prašyta išaiškinti licencijavimo taisykles, siekta, kad daugiau kvalifikacijos tobulinimo renginių būtų užskaitomi kaip tinkami licencijai gauti ir pratęsti, tartasi dėl licencijavimo pristatymo LPS nariams. 2021-03-04 ir 2021-03-19 išsiųsti pranešimai profesinėms draugijoms ir universitetams, rengiantiems aktualius medicinos psichologams mokymus, apie licencijavimo taisykles, svarbą tinkamai užregistruoti renginius bei tinkamai išrašyti pažymėjimus, kad medicinos psichologams renginiai būtų užskaitomi kaip kvalifikacijos tobulinimas licencijai gauti ar pratęsti. 2021-04-28 siųstas raštas Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centrui, su prašymu patikslinti profesijas ir profesines kvalifikacijas METAS. 2021-05-31 kartu su VASPVT suorganizuota diskusija „Susipažinkime su medicinos psichologo licencijavimo procedūra“. 2021-06-08 Ieva Salialionė ir Edita Žilienė dalyvavo SAM posėdyje, kuriame buvo svarstomas 2004-05-14 SAM įsakymo Nr. [V-364](#) „Dėl licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo projektas; NVO pritarus, 2021-06-29 šis įsakymas buvo pakeistas ir medicinos psichologo praktika buvo įtraukta į licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašą; po pakeitimo medicinos psichologai gali praktikuoti ne vien specialistų komandoje, bet ir įsteigti savo ASPĮ ir savarankiškai praktikuoti joje pagal savo kompetenciją. 2021-06-30 dalyvauta VASPVT ir SAM posėdyje dėl medicinos psichologijos išlyginamųjų studijų; išsakyta pozicija, kad svarbu išlaikyti klinikinės ir sveikatos psichologijos magistro studijų standartą.

3. *Psichologinių paslaugų užtikrinimas karantino metu.* 2021-03-16 LPS raštu kreipėsi į SAM, išreikšdama susirūpinimą dėl to, kad karantino metu ne visose asmens sveikatos priežiūros įstaigose yra užtikrinama psichologinė pagalba pacientams. Siūlyta koreguoti ministro įsakymą, kuriuo ekstremalios situacijos metu numatyta galimybė medicinos psichologams atlikti slaugytojo padėjėjo veiksmus (2020-06-17 SAM įsakymas Nr. [V-1504](#)); taip pat siūlyta rekomenduoti ASPĮ ekstremalios situacijos metu rūpintis ne vien pacientų kūno, bet ir psichikos sveikata, pasitelkiant įstaigoje dirbančius medicinos psichologus – užtikrinti psichologinių paslaugų prieinamumą pacientams. 2021-04-29, atsižvelgus į šį siūlymą, SAM pakeitė minėtą įsakymą: medicinos psichologai buvo išbraukti iš specialistų, galinčių atlikti slaugytojo padėjėjo veiksmus COVID-19 liga sergantiems pacientams, sąrašo.
4. *Psichologų-psichoterapeutų paslaugos ASPĮ.* 2021-06-08 Ieva Salialionė ir Edita Žilienė dalyvavo SAM posėdyje, kuriame buvo svarstomas 2019-11-23 SAM įsakymo Nr. [V-1292](#) „Dėl psichoterapijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo” pakeitimo projektas; NVO pritarus, 2021-07-26 šis įsakymas buvo pakeistas; po pakeitimo medicinos psichologai, įgiję teisę taikyti psichoterapijos metodą, gali savo įsteigtoje ASPĮ, gavę reikiamą licenciją, teikti psichoterapijos seansus.
5. *Psichoemocinio klimato ASPĮ gerinimas.* 2021-05-14 Ieva Salialionė dalyvavo SAM posėdyje dėl psichoemocinio klimato ASPĮ gerinimo. Posėdyje dalyvavo darbo grupės, suburtos 2019-10-31 ir skirtos asmens sveikatos priežiūros specialistų psichikos būklei stiprinti, nariai. Darbo grupė 2020 m. vasarį parengė psichoemocinio klimato ir psichologinės gerovės sveikatos priežiūros sistemoje gerinimo 2020–2022 m. veiksmų planą (2020-03-10 SAM įsakymas Nr. [V-322](#)). 2021-05-14 posėdžio metu SAM pristatė atnaujintą planą ir atliktus darbus: iš suplanuotų 39 įgyvendintos dvi su puse priemonės; daugumą kitų priemonių planuojama įgyvendinti.
6. *Sveikatos tikrinimų ir sveikatos būklės reikalavimai.* Aistė Pranckevičienė ir Edita Žilienė tęsė darbą 2019 m. sudarytoje SAM darbo grupėje dėl sveikatos tikrinimų ir sveikatos būklės reikalavimų peržiūrėjimo. Remiantis darbo grupės rekomendacijomis, buvo parengti sveikatos reikalavimų norintiems tapti įtėviais ir globėjais pakeitimo projektai. 2021-06-18 teikti raštu siūlymai SAM dėl šių projektų. Grupės darbas pratęstas ir 2022 m.
7. *Vairuotojų prevencijos programa.* Justina Slavinskienė ir LPS narė Auksė Endriulaitienė tęsė darbą 2020 m. sudarytoje SAM darbo grupėje, skirtoje vairuotojų, kurie pažeidė Kelių eismo taisykles vairuodami neblaivūs, ir kuriems paskirta administracinio poveikio priemonė – draudimas vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai, prevencijos programos vykdymo tvarkos aprašo projektui parengti. Darbo grupė įsakymo projektą parengė ir pateikė svarstymui.
8. *Kontracepcinių spiralių skyrimas paauglėms.* Aušra Norė ir VPGK narė Rimantė Eidukevičiūtė dalyvavo SAM darbo grupėje dėl kontraceptinės spiralės lytiškai aktyvioms 15-17 metų amžiaus merginoms skyrimo tvarkos, atsižvelgiant į etinius, teisinius ir socialinius aspektus, nustatymo (2003-09-09 SAM įsakymas Nr. [V-527](#)). SAM atsiuntus parengtą įsakymo projektą, 2021-08-18 ir 2021-12-16 parengti du raštai SAM, kuriais siūlyta didinti pacienčių, kurioms galima įdėti intrauterininę spiralę, amžių iki 16-17 metų, neįtraukiant 15 metų asmenų; 16-17 metų pacientėms prieš priimant sprendimą dėl spiralės įdėjimo suteikti psichikos sveikatos specialisto konsultaciją. Teisės akto pakeitimas dar nepatvirtintas.
9. *Psichoterapijos dienos stacionarai.* Dalia Guzaitienė ir Aušra Griškonytė dalyvavo SAM darbo grupėje, skirtoje psichoterapijos dienos stacionaro paslaugų teikimo tvarkos aprašo projektui parengti. SAM atsiuntus parengtą įsakymo projektą, 2021-09-14 parengtas raštas SAM, kuriuo siūlyta išplėsti medicinos psichologo funkcijas psichoterapijos dienos stacionare, įtraukiant psichologinį įvertinimą, psichologines intervencijas, vykdo psichologinį švietimą. Teisės aktas dar nepatvirtintas.
10. *Pagalba savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims.* Ieva Salialionė, LPS prezidentė Valija Šap ir LPS Krizių ir katastrofų psichologijos komiteto pirmininkė Nida Žemaitienė pradėjo darbą SAM darbo grupėje dėl pagalbos savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims teikimo sistemos tobulinimo (2018-07-26 SAM įsakymų Nr. [V-859](#) ir [V-856](#) pakeitimų). Darbo grupė tęs darbą 2022 m.
11. *Paslaugos sergantiems demencija.* Palmira Kazlauskienė, NPS specialistų grupės vadovė Ramunė Dirvanskienė bei šios grupės narė Ramunė Grambaitė deleguotos į SAM darbo grupę demencijos klausimams spręsti.

12. *Psichosocialinio vertinimo įkainis*. 2021-02-18 išsiųstas raštas SAM, kuriuo siūlyta nustatyti medicinos psichologo atliekamo psichosocialinio įvertinimo, atliekamo teikiant skubiąją medicinos pagalbą, bazinę kainą (2010-12-16 SAM įsakymas Nr. [V-1073](#)). 2021-03-04 Ieva Salialionė dalyvavo SAM posėdyje dėl psichosocialinio vertinimo atlikimo, teikiant skubiąją medicinos pagalbą. Posėdžio metu išsakytas nepritarimas siūlymui psichosocialinį vertinimą atlikti nuotoliniu būdu, pabrėžiant psichologinės pagalbos akivaizdiniu būdu asmeniui, kuris ką tik bandė žudyti, svarbą. Tuo tarpu pritarta siūlymui, kad ne vien psichiatrai ir vaikų ir paauglių psichiatrai, bet ir medicinos psichologai galėtų atlikti psichosocialinį vertinimą, teikiant skubiąją medicinos pagalbą, be to, turi būti numatytas šios medicinos psichologo paslaugos įkainis. Atsižvelgiant į pastarąjį siūlymą, 2021-04-12 minėtas įsakymas buvo pakeistas, nustatyta, kad teikiant skubiąją medicinos pagalbą ir medicinos psichologai gali atlikti psichosocialinį vertinimą; taip pat nustatyta paslaugos kaina.
13. *Psichikos sveikatos bendruomeninės paslaugos*. 2021-02-12 Ieva Salialionė dalyvavo SAM posėdyje, kuriame aptartas LR vyriausybės veiksmų plano veiksmas „Įdiegti naujas ir tobulinti esamas psichikos sveikatos bendruomeninio lygio paslaugas, užtikrinant jų kokybę ir prieinamumą visoje Lietuvos teritorijoje, užpildančias spragas tarp pirminės sveikatos priežiūros grandies ir stacionarų (2021 III ketv. – 2024 II ketv.)“. SAM pristatė dabartinę situaciją ir artimiausius planus. Specialistai aptarė stebimas psichikos sveikatos priežiūros sistemos problemas, galimus sprendimus, gerąją užsienio patirtį. Kalbėta, kaip didinti psichologinių ir psichoterapinių paslaugų prieinamumą, paslaugų kokybę, kaip mažinti pagalbos prieinamumo netolygumus rajonuose ir tarp įstaigų.
14. *Benzodiazepinų vartojimo mažinimas*. Reaguojant į kai kurių specialistų ir NVO pastangas stabdyti SAM teisės aktų pakeitimus, skirtus mažinti benzodiazepinų skyrimą, 2021-02-17 buvo paskelbta vieša pozicija, o 2021-04-30 parengtas atsakymas draugijoms ir institucijoms, kuriais buvo išreikštas pritarimas SAM siekiui mažinti benzodiazepinų skyrimą ir didinti nemedikamentinės pagalbos prieinamumą pacientams, patiriantiems nemigą, informuota apie psichologinės pagalbos galimybes nemigos atveju. Taip pat 2021-04-30 rašte išreikštas didelis susirūpinimas nepakankama e-sveikatos sistemos duomenų apsauga.
15. *Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija – 2021*. 2021-10-04 SAM Psichikos sveikatos skyriaus vedėjas Ignas Rubikas skaitė pranešimą „Sveikatos ir klinikiniai psichologai: augantis vaidmuo asmens ir visuomenės sveikatos priežiūroje“.
16. *Pabėgėlių psichikos sveikata*. 2021-07-21 Edita Žilienė dalyvavo SAM organizuotame susitikime dėl pabėgėlių, atvykusių į Lietuvą, psichikos sveikatos gerinimo. Ieškota priemonių, kurios sumažintų streso poveikį, palengvintų adaptaciją.
17. *Lyties tapatumo sutrikimo diagnostavimas ir gydymas*. Gavus SAM įsakymo dėl lyties tapatumo sutrikimo diagnostikos ir gydymo projektą, 2021-08-17 kartu su LPS LGBTQIA+ psichologijos grupe parengtas raštas SAM, kuriuo siūlyta aiškiau apibrėžti medicinos psichologo funkcijas, diagnozuojant ir gydant lyties tapatumo sutrikimą, taip pat nustatyti chirurginio gydymo tvarką.
18. *Krizių intervencijos stacionarai*. 2021-11-15 Rūta Sargautytė dalyvavo SAM posėdyje dėl trumpalaikių krizių intervencijos stacionarų diegimo ir plėtros, iniciatyvios bendruomeninės priežiūros.
19. *Vaikų psichikos sveikata*. 2021-11-24 Vilija Banevičienė ir Dalia Guzaitienė dalyvavo SAM posėdyje, kuriame buvo aptariama psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo vaikams ir paaugliams sistema, spręstinios problemos bei galimi jų sprendimai.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

1. *Iniciatyva „Gražinkime vaikus ir paauglius į mokyklą“*. Ieva Salialionė ir Roza Joffė-Luinienė, kartu su VPGK atstovėmis dalyvavo iniciatyvinėje grupėje „Gražinkime vaikus ir paauglius į mokyklą“. 2021-04-01 kartu su 26 kitomis organizacijomis parengtas Viešas kreipimasis dėl vaikų ir jaunuolių prastėjančios sveikatos ir (ne)gražinimo į mokyklas dar šiais mokslo metais. 2021-04-20 kartu su 40 kitų organizacijų parengtas raštas Vaikų teisių kontrolierei Edita Žiobienei, kuriuo prašyta išsiaiškinti ir įvertinti, ar nėra pažeidžiamos Lietuvos vaikų teisės, kai šiais mokslo metais nėra planuojamas saugus mokinių sugražinimas į mokyklas ir kai vaikams nesudaromos galimybės žaisti, bendrauti su bendraamžiais ir ugdyti kompetencijas užklasinėje veikloje. 2021-05-06 kartu su 11 kitų organizacijų atstovų Ieva Salialionė parengė pakartotinį viešą kreipimąsi, kuriame argumentuota, kodėl būtina skubiai spręsti visų vaikų ir paauglių realaus gražinimo į mokyklas dar šiais mokslo metais klausimą.

2. *NVO „Psichikos sveikatos perspektyvos“*. 2021-03-12 Ieva Salialionė ir Palmira Kazlauskienė kaip LPS atstovės dalyvavo NVO „Psichikos sveikatos perspektyvos“ organizuotoje fokusuotoje grupinėje diskusijoje, kurios metu aptarta žmonių, turinčių psichosocialinę galią, situacija pandemijos kontekste. Bendradarbiaujant su šios organizacijos direktore Karile Levickaite, suorganizuotas 2021-10-06 Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencijos – 2021 renginys „Ar žmogaus teisės – psichologų reikalas?“.
3. *Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba*. 2021-10-06 Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencijos – 2021 metu Lygių galimybių kontrolierė Birutė Sabatauskaitė dalyvavo diskusijoje „Ką dėl žmogaus teisių gali nuveikti psichologas?“.
4. *Žmogaus teisių stebėjimo institutas*. 2021-10-06 Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencijos – 2021 metu instituto direktorius prof. Dainius Pūras dalyvavo diskusijoje „Ką dėl žmogaus teisių gali nuveikti psichologas?“.
5. *Lietuvos psichiatrijos asociacija*. Bendradarbiaujant su šios asociacijos prezidente Ramune Mazaliauskiene, suorganizuotas 2021-10-12 Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencijos – 2021 renginys „Atviras dialogas“.
6. *Aktyvus jaunimas*. Asociacijos „Aktyvus jaunimas“ prašymu 2021-12-21 Roza Joffė-Luinienė vedė nuotolinį seminarą apie smurtą artimoje aplinkoje.

Bendradarbiavimas su LPS padaliniais:

1. *Valdyba*. Valdybos prašymu, atlikta LPS stiprybių, sunkumų, galimybių ir grėsmių analizė. Pateikti siūlymai dėl LPS įstatų projekto.
2. *Etikos komitetas*. Aušra Norė, Dalia Guzaitienė, Edita Žilienė ir Palmira Kazlauskienė buvo Etikos komisijų narės, nagrinėjant skundus dėl klinikinių ir sveikatos psichologų darbo etikos.
3. *VPK*. Kartu dalyvauta iniciatyvoje „Gražinkime vaikus ir paauglius į mokyklą“. Kartu dalyvauta SAM darbo grupėje bei teikti siūlymai raštu dėl kontraceptinių spiralių skyrimo paauglėms tvarkos.
4. *NPS grupė*. Suteikta finansinė parama NPS grupės organizuotai 2021-12-01 konferencijai „Klinikinė neuropsichologija Lietuvoje: vizija praktikai“. Kartu dalyvauta SAM darbo grupėje demencijos klausimams spręsti.
5. *LGBTQIA+ psichologijos grupė*. Kartu teikti siūlymai dėl lyties tapatumo sutrikimo diagnostikos ir gydymo.

Kita komiteto veikla:

1. Parengtos 24 LPS naujienos, pristatančios KSPK veiklą bei svarbius teisės aktų, susijusių su psichikos sveikata ar medicinos psichologų profesine veikla, pokyčius.
2. Raštu atsakyta į 19 asmenų užklausas.
3. Atlikta KSPK stiprybių, sunkumų, galimybių ir grėsmių analizė.
4. Papildyti filmų ir knygų psichikos sveikatos tema sąrašai.
5. 2021-01-29 – 02-03 atlikta medicinos psichologų internetinė apklausa „[Medicinos psichologų etikos žinių tobulinimo poreikis](#)“; parengta ir pavišinta tyrimo ataskaita.
6. 2021-10-25 – 11-09 atlikta klinikinių, sveikatos ir medicinos psichologų internetinė apklausa „Medicinos psichologų licencijavimas“ (ataskaita rengiama).

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

1. Atstovauti LPS institucijose, sprendžiant su klinicine ir sveikatos psichologija, psichikos sveikata susijusius klausimus.
2. Teikti valdžios institucijoms siūlymus dėl medicinos psichologų profesinės veiklos reglamentavimo.
3. Organizuoti kvalifikacijos tobulinimo renginį – Klinikinių ir sveikatos psichologų konferenciją – 2022.
4. Organizuoti diskusijas Lietuvos psichologų kongrese – 2022: „Kam reikia psichologui intervizių ir/ar supervizių?“ ir „Medicinos psichologų licencijavimas“.
5. Organizuoti intervizių grupę medicinos psichologams.
6. Parengti klinikinių, sveikatos ir medicinos psichologų internetinės apklausos „Medicinos psichologų licencijavimas“ ataskaitą, pristatyti rezultatus Lietuvos psichologų kongrese – 2022.
7. Atnaujinti teisės aktų, reglamentuojančių medicinos psichologo profesinę veiklą, sąrašą.

8. Papildyti filmų ir knygų psichikos sveikatos tema sąrašus.

Ataskaitą parengė Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto pirmininkė I. Šalialionė (už 2021-01-01 – 2021-06-30 laikotarpį) ir Edita Žilienė (už 2021-07-01 – 2021-12-31 laikotarpį)

Komiteto pirmininkė: Nida Žemaitienė.

Komiteto nariai: Ieva Vaskelienė, Aina Adomaitytė, Ingrida Bobinienė, Simona Glodenienė, Andrius Jurgaitis.

Komiteto partnerė: Vilma Miglinė.

Komiteto tikslas:

Telkti psichologus, pasirengusius teikti pagalbą nukentėjusiems įvairiuose kritiniuose įvykiuose, didelio masto nelaimėse, rūpintis traumų ir katastrofų psichologijos žinių sklaida bei susijusių kompetencijų ugdymu psichologų bendruomenėje.

Komiteto uždaviniai:

- Psichologinę ir socialinę pagalbą krizių ir katastrofų atveju teikiančių specialistų registro sudarymas ir bendradarbiaujančio tinklo išvystymas;
- Specialistų kompetencijų ugdymas;
- Psichologinės ir socialinės pagalbos integravimas į planus, skirtus pasirengimui ir krizių bei katastrofų padarinių valdymui;
- Visuomenės švietimas.

Komiteto posėdžiai:

- Sausio 13 d. 2020 m. veiklos ataskaita, 2021 m. planai.
- Kovo 3 d. Pasirengimas planuojamam komiteto renginiui (tema, aktualumas).
- Kovo 15 d. Suplanuotas seminaras „Streso valdymas pandemijos metu: trumpalaikiai pagalbos sau metodai“. 2 dalys su pertrauka. Planas: 1) Kaip pajusti ir atpažinti stresą? 2) Aš ir stresas (mano resursai, įveika) 3) Metodai: dėmesys; kvėpavimas; kūnas; vaizduotė; atjauta sau. Dalyviai: medikai. Trukmė: 6 akad. val. su pertrauka. Data: birželio pradžia (preliminariai).
- Kovo 29 d. Nutarimai: ieškoti naujų komiteto narių (išplatinti skelbimą); aptartos seminaro temos: Kaip pajusti ir atpažinti stresą? Streso samprata, kaip jis reiškiasi, stresas ir kūnas. Savidagnostika. Aš ir stresas. Mano streso įveika, resursai, stiprybės medis/ šviesoforas; Trumpalaikiai pagalbos sau metodai: dėmesio perkėlimas; kvėpavimas; kūnas; vaizduotės naudojimas; atjauta sau.
- Balandžio 12 d. Nutarta: ieškoti, kaip investuoti seminaro metu gautas lėšas, pvz., pasikviečiant pranešėją į būsimą renginį, komiteto nariams sudalyvaujant seminare ar kt.
- Balandžio 26 d. Nutarimai: nutartas rengiamo seminaro laikas, aiškiau sudėliota programa; nutarta, kaip reaguoti į SAM prašymą pateikti komentarus dėl rengiamo mobilių krizių komandų darbo aprašo; nutarta kandidatę į komitetą kviešti į kitą posėdį ir kartu aptarti komiteto uždavinius ir jos lūkesčius, galimybes. (Nauji nariai neišreiškė tolimesnio susidomėjimo ir neprisijungė prie komiteto veiklos). Kadangi nutarta seminarą registruotis METAS sistemoje, jo data nukelta į rugsėjo mėn. Tolimesni pasirengimo darbai vyko susirašinėjant el. laiškais.
- Rugsėjo 6 d. Posėdžio metu aptartas pasirengimas planuojamam seminaras, tolimesnė komiteto veikla.
- Rugsėjo 22 d. Vyko posėdis, kurio metu įvertintas labai mažas susidomėjimas planuojamu seminaru. Nutartą seminarą nukelti.
- Spalio 23-24 d. išvažiuojamasis posėdis Birštone. Nutarta: pasiūlyti pirmos psichologinės pagalbos mokymus visuomenės sveikatos biurų psichologams; ieškoti dialogo su kitais LPS padaliniais visuomenės radikalizacijos tema – su Etikos komitetu, LGBTQ grupe, LPS valdyba; radikalizacijos (ir galimų krizių) tema mokymai komitetui; naujų narių pritraukimas.

Komiteto renginiai:

Neįvyko.

Tarptautinė veikla:

Reikšmingų veiklų nevykdėme. Periodiškai įsijungiame į aktualias EFPA Traumų krizių ir katastrofų psichologijos komiteto diskusijas raštu ir virtualių posėdžių metu.

Kita komiteto veikla:

Visi komiteto nariai taip pat yra įsitraukę į veiklą, susijusią su psichikos sveikatos politikos formavimu ir dokumentų bei teisės aktų rengimu ir individualiu lygmeniu.

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

- Skleisti informaciją apie psichologų vaidmenį ir svarbą ekstremalių situacijų metu (parengti video medžiagą visuomenei apie karo grėsmės nerimo valdymą, pateikti mokymų pasiūlymą streso valdymo klausimais sveikatos priežiūros specialistams).
- Kreiptis į LR vyriausybę dėl būtinybės reglamentuoti psichologų įtraukimą į ekstremalių situacijų valdymą bei reikalingų teisės aktų ir tvarkų parengimą.
- Pritraukti į komiteto veiklą naujų narių (bent 2-3).
- Įvairiomis formomis dalyvauti visuomenės švietime krizių ir traumų psichologijos klausimais.

*Ataskaitą parengė Krizių ir katastrofų komiteto pirmininkė Nida Žemaitienė
ir pirmininkės pavaduotoja Ieva Vaskelienė*

Komiteto pirmininkas: Komitetas neturi išrinkto pirmininko. Laikinais Komiteto veiklą koordinuoja doc. dr. Rytis Pakrošnis.

Komiteto nariai: Lilija Lukša, dr. Rytis Pakrošnis, dr. Ieva Šidlauskaitė, dr. Giedrė Genevičiūtė-Janonė. Dvi narės (Valdonė Isiūnaitė, dr. Vaiva Klimaitė) atsistatydino iš Komiteto.

Komiteto tikslas:

Užtikrinti sklandų EFPA parengto psichologų kvalifikacijos standarto (EuroPsy) ir psichologų atitikimą šio standarto reikalavimams patvirtinančio sertifikato diegimą ir plėtrą Lietuvoje.

Komiteto uždaviniai:

- Užtikrinti Lietuvos psichologų ir visuomenės informuotumą apie EuroPsy ir EuroPsy sertifikuotus psichologus;
- Užtikrinti skaidrų ir kokybišką Lietuvos psichologų atitikimo EuroPsy reikalavimams vertinimą ir jų sertifikavimą;
- Diegti ir palaikyti EuroPsy sertifikato siekiančių psichologų prižiūrimos praktikos sistemą Lietuvoje;
- Diegti ir palaikyti psichologų tęstinio profesinio tobulėjimo sistemą Lietuvoje.

Komiteto posėdžiai:

Įvyko 5 nuotoliniai Komiteto posėdžiai. Jų metu vyko pasirengimas EuroPsy sertifikatų galiojimo pratęsimui, paraiškų sertifikatų pratęsimui svarstymas ir tvirtinimas, Komiteto sudėties, Pirmininko ir kitų einamųjų reikalų aptarimas.

Veiklos ataskaitos santrauka:

Nacionalinis EuroPsy komitetas per šiuos metus:

- Pasipildė nauja nare Giedrė Genevičiūtė-Janonė, atstovaujanti Organizacinės psichologijos sritį. Naują Komiteto sudėtį patvirtino Europos EuroPsy komitetas (EAC, *European Awarding Committee*), tačiau 2021 m. pabaigoje atsistatydino dvi narės, tad Komitetui trūksta narių (pagal EuroPsy Nuostatus komitetą turi sudaryti bent 5 nariai).
- Teikė paraišką Komiteto įgaliojimų pratęsimui ir EAC pratęsė Lietuvos EuroPsy Komiteto įgaliojimus kitai 4 m. kadencijai (iki 2025 m.) (2021-11-02).
- Pradėjo EuroPsy sertifikatų galiojimo pratęsimą (praėjus 7 m. nuo sertifikato suteikimo) procesą. Tuo tikslu konsultavosi su EAC, parengė paraiškos formas, sudarė sertifikatų atnaujinimo paraiškų teikimo ir svarstymo procedūros aprašą. Iki ataskaitos rengimo pratęstas 31 sertifikato galiojimas.
- Konsultavosi su EAC dėl galimybės suteikti EuroPsy sertifikatus 10 psichologų, kurių paraiškos gautos pereinamojo laikotarpio pabaigoje (2018 m.), tačiau tuo metu jie/jos neatitiko visų reikalavimų gauti EuroPsy sertifikatą. Galutinio sprendimo dar ieškoma.

Komiteto renginiai:

- Komiteto nariai dalyvavo susitikime su LPS prezidente ir valdyba, kuriame buvo svarstomi Komiteto sudėties (trūkstamų narių), Pirmininko paieškų klausimai, iššūkiai dėl prižiūrimos praktikos sistemos Lietuvoje kūrimo, kuri nenumatyta nei medicinos psichologų licencijavimo sistemoje, nei Lietuvos Psichologų praktinės veiklos įstatymo projekte, tačiau yra būtina EuroPsy sertifikatų išdavimui po perinamojo laikotarpio (nuo 2018 m. EuroPsy sertifikatai Lietuvoje neišduodami, nes neišspręstas Prižiūrimos praktikos ir EuroPsy supervizorių rengimo klausimai).

Tarptautinė veikla:

- 2021-03-25 Komiteto atstovas Rytis Pakrošnis dalyvavo kasmetiniame EuroPsy nacionalinių komitetų pirmininkų ir kontaktinių asmenų nuotoliniame susitikime, kuriame aptarta EuroPsy diegimo Europoje eiga, svarbiausios naujienos

- Vyksta nuolatinis Komiteto susirašinėjimas su EAC dėl einamųjų EuroPsy reikalų, EuroPsy sertifikuotų psichologų Registro priežiūros darbų ir t.t.

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

- Surasti bent 1 naują Komiteto narį ir išsirinkti pirmininką.
- Tobulinti ir tęsti EuroPsy sertifikatų galiojimo pratęsimo procesą.
- Baigti tvarkyti 10 psichologų, kurie/kurios pateikė EuroPsy paraiškas pereinamojo laikotarpio pabaigoje (2018), klausimą.
- Dalyvauti kasmetiniame EuroPsy nacionalinių komitetų pirmininkų ir kontaktinių asmenų susitikime (2022-03-11) ir kituose EuroPsy skirtuose renginiuose.
- Parengti EuroPsy reikalams skirtą skiltį naujai kuriamoje LPS interneto svetainėje, sukurti ir joje patalpinti EuroPsy sertifikatų galiojimo pratęsimo el. paraiškas, išversti į lietuvių kalbą ir svetainėje patalpinti naujausios redakcijos 2019 m. EuroPsy nuostatus.
- Kartu su LPS ir kitomis psichologus vienijančiomis organizacijomis diskutuoti apie prižiūrimos praktikos sistemos kūrimo galimybes ir imtis diegti Lietuvoje EuroPsy Prižiūrimos praktikos sistemą, kuri būtina, siekiant atnaujinti EuroPsy sertifikatų teikimą.
- Kartu su LPS valdyba, prezidentu/-e ir bendruomene svarstyti EuroPsy reikšmę ir ateitį Lietuvoje vykstančių politinių procesų šviesoje, pvz., visi Lietuvoje galiojantys ir rengiami psichologų praktinę veiklą reglamentuojantys dokumentai, skirtingai nuo EuroPsy modelio, nenumato privalomos prižiūrimos praktikos, dažnu atveju numato ženkliai mažesnius reikalavimus tęstiniam profesiniam mokymuisi. Tokiame kontekste EuroPsy tampa nebūtinu (savanoriškai pasirenkamu), tačiau nacionalinius reikalavimus ženkliai viršijančiu, tad mažai patraukliu psichologams, sertifikavimo įrankiu. Tokia padėtis kelia grėsmę EuroPsy tapti „nišiniu“ projektu, o Lietuvos psichologijos praktikai dreifuoti tolyn nuo europietiško standartų.

Ataskaitą parengė laikinai EuroPsy komiteto veiklą kuruojantis doc. dr. Rytis Pakrošnis

Komiteto pirmininkas: Miroslav Filistovič.

Komiteto nariai: Tadas Vadvilavičius, Aurelija Stelmokienė, Rasa Pilkauskaitė-Valickienė, Kristina Kovalčikienė, Marija Miselytė-Žilinskė, Liucija Maziliauskienė.

Komiteto tikslas:

Vienyti organizacinės psichologijos srityje dirbančius psichologus.

Komiteto uždaviniai:

- Skatinti organizacinių psichologų bendravimą ir bendradarbiavimą, apsikeitimą informaciją ir idėjomis organizacinės psichologijos srityje;
- Nagrinėti organizaciniams psichologams aktualius klausimus;
- Rūpintis profesiniu organizacinių psichologų ugdymu;
- Skatinti visuomenės informavimą organizacinės psichologijos srityje.

Savo veikloje komitetas vadovaujasi LPS įstatais, bendraisiais LPS komitetų veiklos nuostatais, bendradarbiavimo su fiziniais ir juridiniais asmenimis reglamentu, šiais nuostatais, psichologų profesinės etikos kodeksu ir komiteto patvirtintais metiniais veiklos ir finansinių išlaidų planais.

Veiklos ataskaitos santrauka:

Pagrindinės LPS Organizacinės psichologijos komiteto narių pastangos buvo telkiamos į kasmetinės mokslinės – praktinės Organizacinės psichologijos konferencijos „Organizacijų vystymo iššūkiai ir sprendimai“ organizavimą. Parengtas ir patvirtintas LPS valdybos posėdžio metu komiteto veiklos reglamentas (2021-05-18 Nr. 2021/14). Parengtas informacinis pranešimas / kvietimas prisijungti prie Komiteto veiklos, vykdyta informacijos sklaida.

Komiteto posėdžiai:

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko 4 nuotoliniai komiteto susirinkimai. Aptarti svarbiausi klausimai:

- Diskusijos „Toksiškas darbuotojas? Ką daryti?!“ organizavimas.
- Organizacinės psichologijos konferencijos organizavimas (pranešėjų paieška; informacinio pranešimo parengimas; maketavimo, IT sprendimų, informacijos sklaidos ir kt. darbai).
- Konferencijos pranešimų santraukų leidinio parengimas.
- Komiteto finansinių rodiklių / lėšų panaudojimo aptarimas.
- Komiteto einamieji darbai / 2021 m. veiklos ir prioritetai (parengti 2022 m. Komiteto veiklos ir finansinių išlaidų planai).

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

- Teikti pasiūlymai SAM kaip reikėtų koreguoti Valstybinės darbo inspekcijos parengtas rizikos veiksnių ir streso darbe vertinimo rekomendacijas:
<https://www.vdi.lt/AtmUploads/PsichosocialiniaiRizikosVeiksniaiStresoDarbeVertinimoRekomendacijos.pdf>
- Peržiūrėtas Sveikatos apsaugos ministerijos įsakymo projektas „Dėl Psichologinių krizių valdymo paslaugų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- Pateiktas atsakymas Socialinių darbuotojų asociacijai dėl Socialinių paslaugų įstatymo projekte įtvirtintos nuostatos dėl supervizijos, kaip profesinių santykių konsultavimo metodo, išskirtinumo.
- Komiteto pirmininkas dalyvavo LPS apeliacinio etikos skundo nagrinėjime (darbas komisijoje).
- 2 Komiteto nariai, kartu su LPS prezidente, vykdė LPS biuro vadovo ir LPS biuro administratoriaus atrankas.

Komiteto renginiai:

- 2021 m. Lietuvos psichologų kongreso metu organizuota diskusija „Toksiškas darbuotojas? Ką daryti?!“ (dalyvavo 5 kvietiniai svečiai iš Valstybinės darbo inspekcijos).
- 2021-11-17 d. organizuotas nuotolinis prieškonferencinis Organizacinės psichologijos konferencijos seminaras „Geštalo principai organizacijoje“.
- 2021-11-19 d. Komitetas organizavo nuotolinę Organizacinės psichologijos konferenciją „Organizacijų vystymo iššūkiai ir sprendimai“ (akredituotas renginys 2021/042).

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

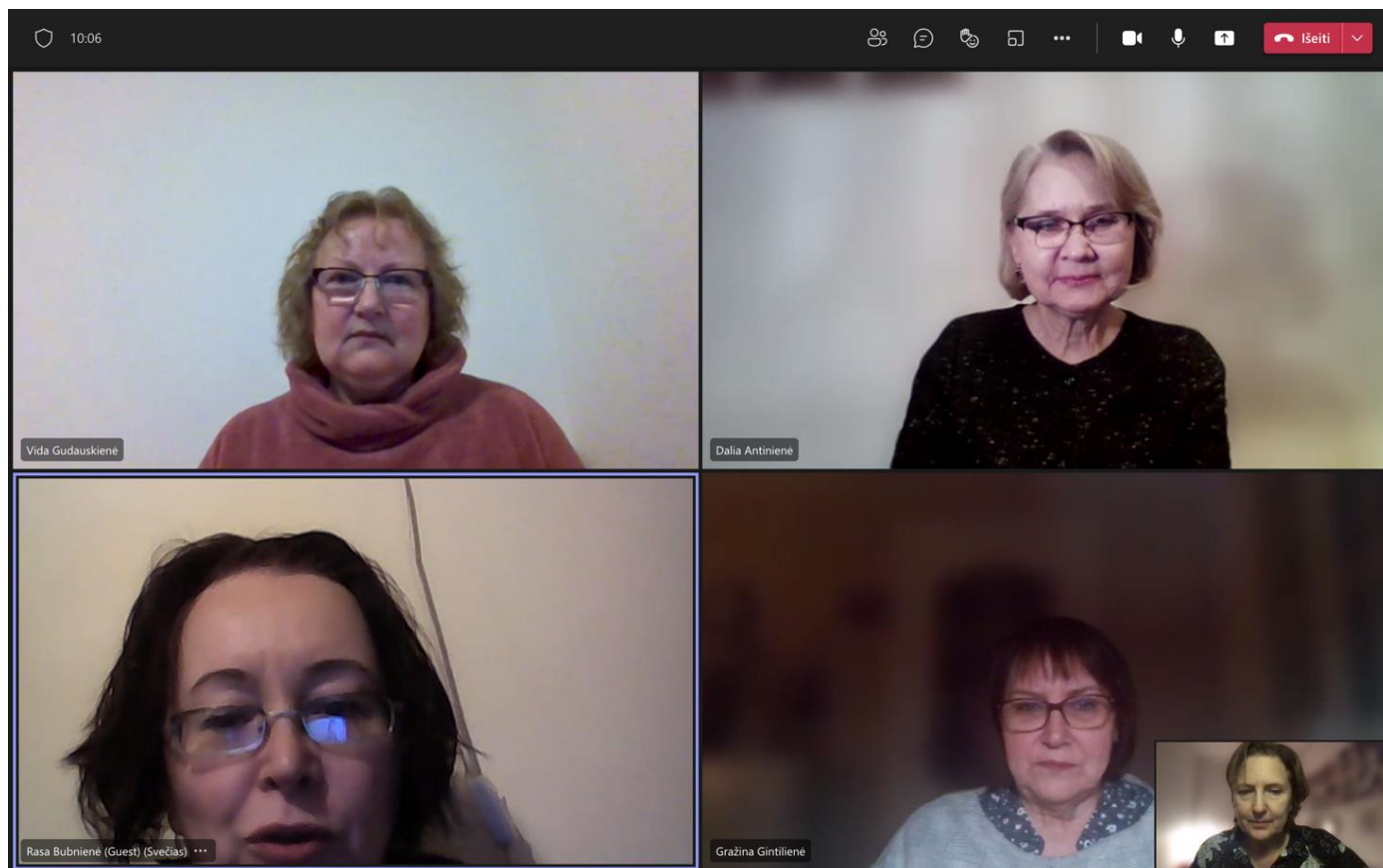
- Dalyvauti 2022 m. Lietuvos psichologų kongrese. Parengti diskusiją: „Organizacinių ir verslo psichologų profesinės veiklos teisinis reglamentavimas Lietuvoje“.
- Atlikti palyginamąją žmoniškųjų išteklių specialistų ir organizacinių / verslo psichologų profesinės veiklos analizę.
- Organizuoti / tarpininkauti organizuojant (kviečiant kvietinius lektorius) mokymus (seminarą) organizaciniams / verslo psichologams (organizacinių / verslo psichologų kvalifikacijos kėlimas) arba kitų sričių specialistams / visuomenei.
- Organizuoti diskusiją „Etinės dilemos organizacinio / verslo psichologo darbe“.
- Parengti straipsnį (informacinį pranešimą) verslo / organizacinės psichologijos tematika (visuomenės švietimas).
- Papildyti komitetą naujais nariais (mažiausiai + 2 nariai).
- Organizuoti strateginį (išvažiuojamąjį) komiteto susirinkimą.
- Organizuoti XII-ąją organizacinės psichologijos konferenciją.

Ataskaitą parengė Organizacinės psichologijos komiteto pirmininkas Miroslav Filistovič

Psichologinio įvertinimo ir testavimo komiteto veiklos ataskaita

Komiteto pirmininkė: Dalia Nasvytienė.

Komiteto narės: Dalia Antinienė, Dalia Bagdžiūnienė, Rasa Bubnienė, Gražina Gintilienė, Sigita Girdzijauskienė, Vida Gudauskienė, Estera Švelniūtė Ašembergė.

Komiteto tikslai:

Aktualių psichologinio įvertinimo dokumentų rengimas; konstruktyvus bendradarbiavimas su bendruomenės nariais; tinkamos psichologinio įvertinimo politikos formavimas.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

Šįmet mūsų jėgos buvo sukoncentruotos į antrąjį ir trečiąjį tikslus (konkrečiai, bendradarbiauti su bendruomene ir talkinti kokybiškos įvertinimo paslaugos spartinimui). Atsakėme į daugybę paklausimų apie psichologinio įvertinimo veiklą, tiksliau – konkrečių instrumentų taikymo ribas, testuotojų kompetencijas. Mūsų nuomone, tokių paklausimų žymiai padaugėjo, jie ateina ir iš pavienių asmenų, ir iš tyrėjų, ir iš institucijų. Dėl psichologinio įvertinimo išvadų bendradarbiavome su LPS Etikos komitetu; nepaisant gana didelių laiko sąnaudų, tokią veiklą vertiname kaip profesinio augimo galimybę ir sąlytį su realia psichologinio įvertinimo situacija šalyje. Dar vienas darbo vektorius – kartu su Klinikinės ir sveikatos psichologijos komitetu, aktyviai palaikant LPS prezidentei, prisijungėme prie iniciatyvos organizuoti nacionalinį renginį apie testavimo patirtį, aktualijas ir perspektyvas Lietuvoje.

Komiteto posėdžiai:

Visi šiųmetiniai posėdžiai buvo nuotoliniai; sunku tiksliai suskaičiuoti kiekį, nes vieno klausimo svarstymas tęsdavosi nuoseklių tęstinių susirašinėjimų keliu ir su pavieniais kolegomis, ir su komiteto nariais. 2021-11-18 vyko jungtinis posėdis su Klinikinės ir sveikatos psichologijos komitetu.

Tarptautinė veikla:

G. Gintilienė ir D. Nasvytienė Tarptautinės testų komisijos 12-oje konferencijoje skaitė nuotolinį pranešimą „Nuo testavimo iki psichologinio įvertinimo: Lietuvos patirtis“ („*From Testing to the Psychoeducational Assessment: Lithuanian Experience*“). Konferencija vyko 2021-07-09. Kaip tarptautinę veiklą galime nurodyti, kad D. Nasvytienė apdorojo 2020 m. pabaigoje – 2021 m. pradžioje surinktus Lietuvos psichologų apklausos duomenis apie testavimo situaciją Lietuvoje ir pagal unifikuotą formą nusiuntė juos lyginamajai analizei EFPA kolegoms.

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

Ketiname sugrįžti prie anksčiau planuoto sumanymo surengti apvalaus stalo diskusiją apie psichologinio įvertinimo politiką, praktiką ir instrumentus, pasikvietus lenkų psichologinių testų leidyklos specialistę. Taip pat numatome aktyviai dalyvauti rengiant nacionalinio lygio pasitarimą apie testavimo patirtį, aktualijas ir perspektyvas mūsų šalyje

Ataskaitą parengė Psichologinio įvertinimo ir testavimo komiteto pirmininkė doc. dr. D. Nasvytienė

Komiteto pirmininkas: Alfredas Laurinavičius.

Komiteto nariai: Jonas Eimontas, Neringa Grigutytė, Nerijus Ogintas, Roma Šimulionienė.

Komiteto tikslai: Dalyvauti psichologų praktinės veiklos įstatymo rengimo procese; komunikuoti LPS poziciją psichologų praktinės veiklos reglamentavimo klausimais.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo rengiami atsakymai į užklausas apie psichologų praktinės veiklos reglamentavimą. Tačiau pagrindinį dėmesį, laiką bei kitus resursus komiteto nariai Neringa Grigutytė ir Alfredas Laurinavičius kartu su LPS prezidente Valija Šap skyrė Psichologų praktinės veiklos įstatymo projekto rengimui LR Seime. Buvo parengtas ir įregistruotas naujas įstatymo projektas (XIVP-762).

Komiteto posėdžiai:

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko trys komiteto posėdžiai. Du posėdžiai buvo skirti atsakymų į užklausas apie šiuo metu galiojančių psichologų praktinės veiklos teisinį reguliavimą, o vienas posėdis buvo skirtas LPS valdybos klausimo apie stiprybės, silpnybes ir vystymosi kryptis analizei.

Komiteto nariai Neringa Grigutytė ir Alfredas Laurinavičius kartu su LPS prezidente Valija Šap buvo įtraukti į LR Seimo valdybos sprendimu Nr. SV-S-59 20 sudarytą darbo grupę, kurios tikslas – įvertinti alternatyvius Lietuvos Respublikos psichologų praktinės veiklos įstatymų projektus Nr. XIIP-685 ir Nr. XIIP-3234 ir parengti motyvuotus pasiūlymus dėl šių įstatymų projektų tobulinimo (darbo grupės vadovas – LR Seimo narys Linas Slušnys). Komiteto nariai talkino LPS prezidentei dedant pastangas, kad naujai rengiamo įstatymo projekto nuostatos būtų kiek galima artimesnės EFPA EuroPsy pagrindiniams principams. Veikla buvo labai intensyvi. Buvo dalyvauta 14 darbo grupės posėdžių bei apie 20 vidinių pasitarimų, kurių metu buvo analizuojami dokumentai bei teikiami rengiami raštai su pasiūlymais darbo grupei. Darbo grupės veiklos rezultatas – parengtas ir įregistruotas naujas įstatymo variantas (XIVP-762).

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai:

Kiekvienam darbo grupės posėdžiui buvo rengiami ir teikiami pasiūlymai raštu. Pasiūlymai buvo aptariami darbo grupės posėdžių metu.

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

Nutarta 2022 m. nutraukti komiteto veiklą, nes sparčiai augant LPS ekspertinių žinių poreikiui, susijusiam su vis platesnių psichologo praktinės veiklos sričių reglamentuojančių teisinių aktų rengimu ir būtinybe operatyviai reaguoti, vieno komiteto darbo forma šioje srityje nėra perspektyvi. Artimiausioje ateityje iškilus būtinybė dalyvauti įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų rengime: Etikos kodekso kūrime, Etikos komiteto nuostatų rengime ir kt. Šių uždavinių sprendimui bus reikalingos kitų LPS narių kompetencijos, kurie galės burtis į konkrečius uždavinius spręsti sudarytas darbo grupės.

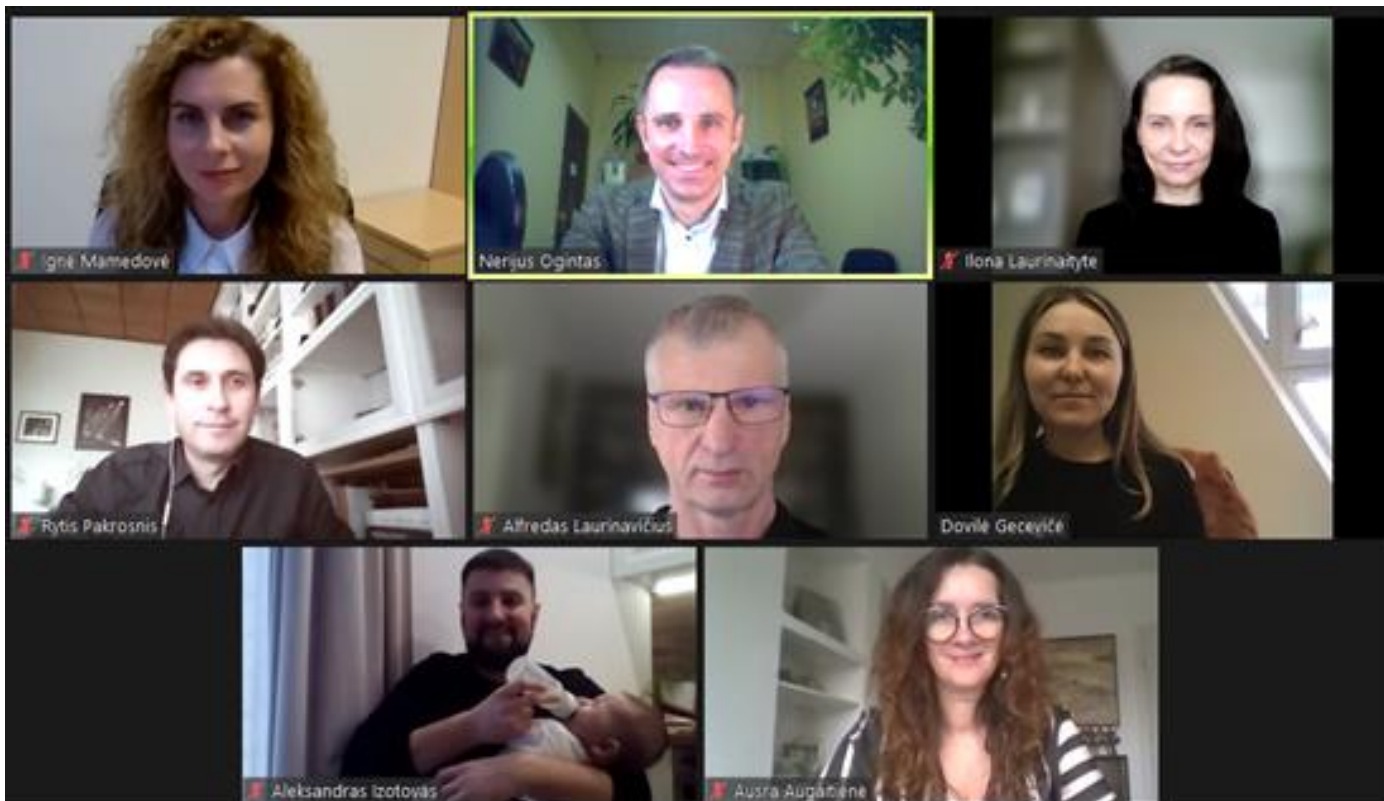
Ataskaitą parengė Psichologų veiklos reglamentavimo komiteto pirmininkas dr. A. Laurinavičius

Teisės psichologijos komiteto veiklos ataskaita

Komiteto pirmininkas: Laura Ustinavičiūtė-Klenauskė (nuo 2021-01-15) ir l. e. p. Nerijus Ogintas (nuo 2021-06-16 m. iki 2022-05-16).

Komiteto nariai: doc. dr. Alfredas Laurinavičius, doc. dr. Ilona Laurinaitytė, dr. Aleksandras Izotovas, dr. Ksenija Čunichina, dr. Laura Ustinavičiūtė, dr. Virginija Klimukienė, Agnė Grušauskaitė (kalėjimų departamentas), Aušra Augaitienė, Dovilė Gecevičė, Ignė Mamedovė, Kristina Černiauskaitė-Lohynovych, Nerijus Ogintas.

Laikinai sustabdę veiklą: Andrius Jurgaitis.

Komiteto tikslas:

Vienyti psichologus, dirbančius teisėsaugos institucijose, statutinėse organizacijose ar kitose srityse, susijusiose su teisės ir karo psichologija bei atstovauti jų interesams.

Komiteto uždaviniai:

- Skatinti teisės veikimo srityje ar statutinėse įstaigose dirbančių psichologų bendravimą ir bendradarbiavimą;
- Nagrinėti psichologams, kurie dirba teisėsaugos institucijose, statutinėse organizacijose ar kitose srityse, susijusiose su teisės ir karo psichologija, aktualius klausimus ir teikti siūlymus LPS valdybai;
- Užtikrinti metodinės ir praktinės pagalbos prieinamumą psichologams, dirbantiems teisėsaugos institucijose, statutinėse organizacijose ar kitose srityse, susijusiose su teisės ir karo psichologija;
- Teikti aktualią informaciją psichologams, kuriems tenka spręsti teisės ir psichologijos sandūroje kylančias problemas;
- Organizuoti ir dalyvauti su komiteto veikla susijusiuose renginiuose.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

2021 m. veikla buvo orientuojama į komiteto narių skaičiaus didinimą bei į aktualių klausimų statutinėse organizacijose dirbantiems psichologams sprendimą, atsakymų į užklausas parengimą ir kt. 2021 m. prie

komiteto prisijungė nauji nariai: teisės psichologas Aleksandras Izotovas, teismų psichologės Aušra Augaitienė, Dovilė Gecevičė ir Kristina Černiauskaitė-Lohynovych.

Komitetas įsitraukė į tikslines veiklas, organizavo diskusiją, kurios metu siekė įvertinti teisės veikimo srityje dirbančių specialistų pagrindines ir specifines kompetencijas, sunkumus ir poreikius bei skatino skirtingų organizacijų atstovų bendradarbiavimą, bendravo tiek su teisės srityje dirbančiais psichologais, tiek ir su už šią sritį atsakingais įvairių organizacijų atstovais. Taip pat, siekiant geriau apibrėžti skirtingose srityse dirbančių teisės psichologų veiklos ypatumus, imtasi iniciatyvos organizuoti skirtingų sričių teisės psichologų renginius – diskusijas, kurių pagrindinis tikslas yra aktualių klausimų kėlimas ir sprendimas bei bendrą „vardiklių“ tarp skirtingų sričių teisės psichologijos sričių ieškojimas.

Komiteto posėdžiai:

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 10 nuotolinių posėdžių. Svarbiausi posėdžių metu aptarti klausimai:

- Tarpinstitucinio bendradarbiavimo iniciavimas, įtraukiant bendradarbiavimo su skirtingų teisės psichologijos veikos sričių atstovais atnaujinimą ir užmezgimą;
- Apklausa apie teisės veikimo srityje ar statutinėse organizacijose dirbančių psichologų veiklos ypatumus, kompetencijas ir kylančius sunkumus organizavimas.
- Skirtingų sričių teisės psichologijos renginių – diskusijų ciklo planavimas ir vykdymas.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Ataskaitiniu laikotarpiu komitetas teikė informaciją ir atsakymus į Teisės komitetui adresuotus klausimus ir užklausas:

- 2021 m. balandžio 16 d. parengtas atsakymas „Dėl psichologo asistento profesinės patirties įskaitymo“.
- 2021 m. gegužės 5 d. parengė pasiūlymus Vidaus reikalų ministerijai dėl psichologų pasitelkimo baudžiamajame procese modelio tobulinimui.
- 2021 m. rugsėjo 16 d. parengtas atsakymas išplėstiniam LPS valdybos ir Komitetų pirmininkų posėdžiui dėl komiteto planuojamų renginių, klausimų ir pasiūlymų LPS valdybai, komiteto sudėties ir kt.
- 2021 m. spalio 7 d. Etikos komitetui parengtas galutinis atsakymas su komiteto įžvalgomis dėl 2021 m. rugsėjo 30 d. Etikos komiteto užklausa „Dėl psichologo išvados įvertinimo“.
- 2021 m. spalio 11 d. gauta užklausa dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio įsakymo „Dėl psichologų pasitelkimo ikiteisminiuose tyrimuose, kuriuose dalyvauja nepilnamečiai, modelio tobulinimo 2021/2026 metų veiksmų plano patvirtinimo projekto derinimo“. 2021 m. spalio 21 d. parengtas ir išsiųstas Teisės psichologijos komiteto atsakymas.
- 2021 m. lapkričio mėn. gauta užklausa dėl teisės taikymo srityje dirbančių psichologų. Atliktas vidinis situacijos „tyrimas“ (buvo renkama informacija apie teisės taikymo srityje dirbančių psichologų skaičių – skambučiais ir paieškomis internete ir pan.) ir atnaujinta bendra šioje srityje dirbančių psichologų skaičiaus statistika.

Komiteto renginiai:

2021 m. kovo 19 d. Teisės psichologijos komiteto organizuota nuotolinė diskusija „Teisės taikymo srityje dirbančių psichologų veiklos ypatumai ir iššūkiai“. Renginį vedė Teisės komiteto nariai dr. Laura Ustinavičiūtė-Klenauskė, dr. Aleksandras Izotovas, dr. K. Čiunichina. Teisės psichologijos komitetas 2020 m. lapkričio – 2021 m. sausio mėn. atliko apklausą apie teisės taikymo srityje ir statutinėse organizacijose dirbančių psichologų veiklos ypatumus. Apklausa tikslas buvo apibrėžti psichologų profesines funkcijas, kompetencijas, jiems taikomus kvalifikacinius reikalavimus, problemines sritis bei išsiaiškinti pastarųjų specialistų kvalifikacijos kėlimo situaciją ir poreikį. Organizuotoje diskusijoje buvo pristatyti apibendrinti apklausos rezultatai, po kurių pristatymo buvo aptariami aktualūs teisės veikimo srityje dirbantiems specialistams kylantys klausimai. Renginyje dalyvavo 63 asmenys.

Kita komiteto veikla:

Nevykdyta.

Tarptautinė veikla:

Nevykdyta

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

2022 m. vasario 24 d. 14:00 val. yra numatytas renginys „Teisės psichologijos aktualijos teismų psichologų praktiniame darbe“. Numatyta, kad tai bus pirmas renginys iš ciklo „Teisės psichologijos aktualijos“, nes planuojama rengti daugiau tokio tipo renginių, tik iš skirtingų teisės veikimo srityje ar statutinėse organizacijose dirbančių psichologų darbo „laukų“.

Ataskaitą parengė Teisės psichologijos l.e.p. komiteto pirmininkas Nerijus Ogintas

Komiteto pirmininkė: Ingrida Bobinienė.

Komiteto nariai: Roma Jusienė, Vaida Kalpokienė, Rimantė Eidukevičiūtė, Gretė Kelpšaitė, Marina Guptor, Edvardas Šidlauskas, Monika Skerytė Kazlauskienė (iki 2021.09), Inga Polikevičiūtė (iki 2021.09), Jurgita Smiltė Jasiulionė (nuo 2021.08), Asta Adler (nuo 2021.11).

Komiteto tikslai:

- Telkti su vaikais dirbančius psichologus, rūpintis jų kompetencijų kėlimu bei palaikymu.
- Vykdyti vaikų psichologinės gerovės atstovavimo veiklas pandemijos kontekste.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

Rūpinantis su vaikais ir šeimomis dirbančių psichologų savijauta bei kompetencijomis pandemijos metu buvo vykdyta psichologų apklausa, kurios rezultatai aptarti Lietuvos psichologų kongreso diskusijos metu „Su vaikais dirbančių psichologų profesiniai poreikiai, iššūkiai, galimybės prieš pirmąjį nacionalinį karantiną 2020 m. ir dabar“. Siekiant atliepti į savitarpio pagalbos bei kompetencijų kėlimo poreikius, inicijuotos intervizijų grupės, kuriose dalyvavo 58 psichologai. Taip pat, atsižvelgiant į psichologų poreikius, organizuoti du nuotoliniai renginiai su Vilniaus m. Vaiko teisių apsaugos skyriumi (toliau – VTAS), siekiant kompetencijų Vaiko teisių apsaugos srityje stiprinimo bei glaudesnio bendradarbiavimo su VTAS. Ataskaitiniu laikotarpiu komiteto nariai inicijavo ir / ar aktyviai dalyvavo susitikimuose su SAM, ŠMSM bei kitų valdžios institucijų atstovais, siekiant sušvelninti pandemijos pasekmes vaikų psichikos sveikatai, siekiant mokinių mokymosi nuotoliu laiko trumpinimo. 2021 m. VPGK perėmė pirmininkavimą nevyriausyvinių organizacijų koalicijoje

„Už vaiko teises“. LPS pozicijai koalicijoje atstovauja VPGK pirmininkė Jurgita Smiltė Jasiulionė, grupę moderuoja Marina Guptor.

Komiteto posėdžiai:

Ataskaitiniu laikotarpiu vyko 2 komiteto posėdžiai, 4 darbiniai susitikimai / aptarimai bei 1 neformalus susitikimas. Posėdžių metu planuotos bei apibendrintos komiteto veiklos. Darbiniai susitikimai buvo skirti mokymams, diskusijoms bei rengiamiems raštams aptarti.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai:

- 2021-02-08 parengtas raštas – atsakymas LR Vaiko teisių apsaugos kontrolierei „Kaukių dėvėjimo reikšmė vaikų psichologinei būsenai“.
http://www.psichologusajunga.lt/lps/admin/spaw2/uploads/files/LPS_VPGK_Atsakymas%20Vaiko%20Oteisiu%20apsaugos%20kontrolieriaus%20istaigai_Del%20kaukiu%20devejimo%202021IR071.pdf
- 2021-06-01 išsiųstas kreipimasis – raštas valdžios institucijoms „Dėl su vaikais dirbančių psichologų profesinės gerovės užtikrinimo“.
- Taip pat komitetas palaikė / prisidėjo prie šių raštų / iniciatyvų:
<https://www.elta.lt/lt/pranesimai-spaudai/mokslininkai-ir-nvo-praso-skubiai-imtis-priemoniu-del-vaiku-sveikatai-covid-19-sukeliamu-pasekmiu-susijusiu-su-technologiju-naudojimu-212967>

Komiteto renginiai:

- 2021 m. vasario 12 d. nuotolinis renginys „Bendradarbiavimas tarp psichologų ir Vaiko teisių apsaugos specialistų: aktualūs klausimai ir galimi sprendimai“; 100 dalyvių (LPS narių ir VTAS atstovų). Diskusijoje dalyvavo VPGK komiteto nariai, EPK narė Žydrė Arlauskaitė bei Vilniaus m. VTAS.
- 2021 m. vasario 19 d. II nuotolinis renginys „Bendradarbiavimas tarp psichologų ir Vaiko teisių apsaugos specialistų: aktualūs klausimai ir galimi sprendimai“, dalyvavo daugiau nei 40 dalyvių.
- 2021 m. kovo 26 d. nuotolinis renginys su Vilniaus m. VTAS, III dalis. VTAS klausimai su vaikais dirbantiems psichologams. Diskusijoje dalyvavo VPGK komiteto nariai, EPK narė Žydrė Arlauskaitė bei Vilniaus m. VTAS. Iš viso 101 dalyvis.
- 2021 balandžio 23 d. nuotolinė diskusija LPK-2021 metu „Su vaikais dirbančių psichologų profesiniai poreikiai, iššūkiai, galimybės prieš pirmąjį nacionalinį karantiną 2020 m. ir dabar“. Diskusijos moderatoriai: dr. Vaida Kalpokienė ir Ingrida Bobinienė.

Tarptautinė veikla:

Ataskaitiniu laikotarpiu komitetas tarptautinių veiklų nevykdė.

Kita komiteto veikla:

Komiteto nariai aktyviai dalyvavo pasitarimuose bei darbo grupėse, atstovaujant vaikų psichikos sveikatai bei interesams. Keletas svarbesnių:

- 2021 m. sausio – balandžio mėn. komiteto narės prof. dr. Roma Jusienė ir Rimantė Eidukevičiūtė dalyvavo SAM darbo grupėje „Dėl ilgalaikių neigiamų COVID-19 pandemijos pasekmių visuomenės psichikos sveikatai mažinimo veiksmų plano patvirtinimo“.
- 2021-06-23 komiteto narės prof. dr. Roma Jusienė ir Ingrida Bobinienė dalyvavo susitikime su ŠMSM ministre, siekiant aptarti, kaip nuotolinis mokymasis veikia vaikų psichikos sveikatą, bei ieškoti galimų alternatyvų nuotoliniam mokymui.
- 2021-09-24 komiteto narė prof. dr. Roma Jusienė dalyvavo NVO koalicijos „Už vaiko teises“ susitikime gyvai, kurio metu buvo perimtas pirmininkavimas koalicijai vieneriems metams.
- 2021-11-23 komiteto narės prof. dr. Roma Jusienė, dr. Vaida Kalpokienė ir Ingrida Bobinienė dalyvavo SAM inicijuotoje diskusijoje „Dėl psichikos sveikatos paslaugų vaikams ir paaugliams“.

Komiteto planai 2022 m. laikotarpiui:

- Telkti su vaikais dirbančius psichologus, rūpintis jų kompetencijų kėlimu bei palaikymu.
- Rūpintis su vaikais dirbančių psichologų perdegimo prevencija.
- Vykdyti vaikų psichologinės gerovės atstovavimo veiklas karo grėsmės ir pandemijos kontekste.

- Telkti NVO, sprendžiant vaikų psichologinės gerovės atstovavimo klausimus.
- Prisdėti prie LPS strateginio plano įgyvendinimo (atnaujinant el. puslapio informaciją ir kt.).

Ataskaitą parengė Vaiko psichologinės gerovės komiteto pirmininkė Ingrida Bobinienė

Grupės pirmininkė: Audra Balundė.

Grupės nariai: Mykolas Simas Poškus, Lina Jovarauskaitė ir Dovilė Šorytė.

Grupės partneriai: 2021 m. prie grupės veiklos prisijungė Neringa Čėnaitė ir Ingrida Povilaitienė.

Grupės tikslai:

- Burti aplinkos psichologijos bei jai artimose srityse dirbančius specialistus;
- Sudaryti erdvę su aplinkos psichologija susijusių žinių, idėjų ir patirties mainams;
- Plėtoti aplinkos psichologijos mokslą ir praktiką Lietuvoje;
- Didinti Lietuvos aplinkos psichologų žinomumą tarptautinėje aplinkos psichologų bendruomenėje;
- Prisidėti prie efektyvių priemonių, skirtų klimato kaitos ir ekologinės krizės švelninimui, kūrimo Lietuvoje ir pasaulyje.

Grupės veiklos ataskaitos santrauka:

Ataskaitiniu laikotarpiu grupės nariai orientavosi į mokslinių tyrimų aplinkos psichologijos tematikoje vykdymą bei paraiškų rengimą mokslinių tyrimų aplinkos psichologijos srityje finansavimui gauti. Grupės nariai dalyvavo mokslinėse ir praktinėse konferencijose, vystė tarptautines bendradarbybystes, rengė aplinkos psichologijos mokslo populiarinimo turinį ir mokslo publikacijas bei teikė ekspertines konsultacijas vyriausybinėms, NVO ir verslo organizacijoms.

Grupės posėdžiai:

2021 m. vyko du formalūs posėdžiai: 2021-02-12 ir 2021-11-26. Įvyko ir keli neformalūs iniciatyvinės grupės pasitarimai. Grupei aktualūs klausimai buvo aptariami ir kitomis elektroninėmis priemonėmis.

Grupės parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai:

Ataskaitiniu laikotarpiu grupės nariai įvairiomis formomis pasisakė žiniasklaidoje su aplinkos psichologija susijusiais klausimais.

A. Balundės viešinimo veiklos:

- 2021-01-12 [interviu](#) apie tai, kaip kalbėtis apie klimato krizę su aplinkiniais.
- 2021-01-20 [interviu](#) apie tai, kaip keitėsi vartojimo įpročiai Lietuvoje ir kokių klaidų tebedarome.
- 2021-02-02 [interviu](#) apie elektronikos atliekų rūšiavimą ir rūšiavimo efektyvumą didinančias strategijas.
- 2021-02-04 [interviu](#) įvairias aplinkos psichologijos, aplinką tausojančio elgesio ir jį lemiančių veiksnių klausimais.
- 2021-03-29 [interviu](#) apie žaliąsias erdves miestuose ir jų modifikavimo poveikį žmogaus gerovei.
- 2021-04-18 [tinklalaide](#) apie tai kaip lytis, amžius ir alga gali nulemti, ar mums rūpi aplinkosauga.
- 2021-04-25 [interviu](#) apie aplinkos psichologiją, aplinką tausojantį elgesį ir jį lemiančias priežastis.
- 2021-04-29 [tinklalaide](#) apie tvarumą organizacijose ir elgesio pokyčių strategijas.
- Interviu ciklas apie jaunų žmonių aplinką tausojantį elgesį:
  - 2021-06-14 [pirma dalis](#);
  - 2021-06-20 [antra dalis](#);
  - 2021-06-28 [trečia dalis](#).
- 2021-07-11 [diskusantė](#) po filmo peržiūros apie klimato kaitą ir aplinkosauginį aktyvizmą, kaip aplinką tausojančio elgesio formą.
- 2021-07-28 [interviu](#) apie veiksnius, lemiančius aplinką tausojantį elgesį.
- 2021-08-11 [tinklalaide](#) apie organizacijų galimybes paskatinti darbuotojų aplinką tausojantį elgesį.
- 2021-08-13 (35min 58s), [interviu](#) apie žaliųjų erdvių miestuose reikšmę žmogaus psichologinei sveikatai ir klimato kaitos įveikimui.
- 2021-11-22 [interviu](#) apie rūšiavimą organizacijose.

M. S. Poškaus viešinimo veiklos:

- 2021-05-31 [interviu](#) apie aplinką tausojantį elgesį lemiančius motyvus.
- 2021-05-21 [interviu](#) apie aplinką tausojantį elgesį lemiančius motyvus.
- 2021-06-25 [interviu](#) apie Alytaus padangų gaisro poveikį paauglių aplinką tausojančiam elgesiui.
- 2021-06-13 [interviu](#) apie maisto švaistymą kaip aplinką tausojančių elgesio rūšį.
- 2021-09-09 [interviu](#) apie aplinką tausojantį elgesį.

D. Šorytės viešinimo veiklos:

- 2021-05-28 [interviu](#) apie ekologinį nerimą ir būdus jį įveikti.
- 2021 vasara „Apie žmogaus santykį su aplinka” esė autorė žurnalui „Lamų slėnis”.
- 2021-07-18 [diskusantė](#) „Kino karavano” renginyje.
- 2021-09-10 [diskusantė](#) Jungtinės Karalystės ambasados renginyje, skirtame COP 26 konferencijai Breaking Boundaries: How Can We Turn Communication on Climate Change into Action?
- 2021-12-08 [interviu](#) apie klimato kaitos poveikį žmogaus psichologinei sveikatai „Aplinkos psichologė: klimato kaita gali sukelti nerimą ir depresiją”, interviu portalui;

Darbo grupės renginiai:

2021-05-31 darbo grupės narė Audra Balundė organizavo nuotolinį renginį „[Nacionalinė mokslinė konferencija](#)“ Mykolo Romerio universitete „Aplinką tausojančio elgesio skatinimo galimybės: išvalgos politikos formuotojams, praktikams ir mokslininkams“. Renginio metu buvo pristatyti Aplinkos psichologijos tyrimų laboratorijoje atlikti moksliniai tyrimai ir jų praktinis pritaikymas aplinką tausojančio elgesio skatinimui.

Tarptautinė veikla:

Pranešimai mokslo renginiuose.

- 2021 m. spalį A. Balundė, M. S. Poškus ir L. Jovarauskaitė skaitė pranešimus „*Adolescents' risk perceptions in the context of the ecological disaster: a longitudinal investigation*“, „*A four-wave longitudinal investigation of adolescents' biospheric values, environmental self-identity, personal norms and pro-environmental behavior*“, „*Evaluation of the short-term effects of the intervention program „aquatic“ in promoting pro-environmental behavior*“ ir „*Friend of nature? Effects of self- and peer-reported prosociality on caring for nature among early adolescents*“ aplinkos psichologijos konferencijoje „[International Conference of Environmental Psychology - ICEP](#)“, Sirakūzuose, Italijoje.
- 2021 m. gegužę A. Balundė, M. S. Poškus ir L. Jovarauskaitė skaitė pranešimus „*Do General Environmental Considerations and Personal Norms are Related to Future ProEnvironmental Actions of Adolescents? A Longitudinal Examination of the Values-IdentityPersonal Norms Model*“, „*Effects of the intervention program „Acuatic“ to pro-environmental identity and motivation*“ ir „*Does the Threat of Potential Water Contamination Affect Adolescents' Bottled Water Consumption?*“ nuotolinėje konferencijoje „[15th Annual International Conference on Psychology](#)“, Atėnuose, Graikijoje.
- 2021 m. balandį A. Balundė skaitė pranešimus „*The relationship between adolescents' and their parents' environmental values, self-identity and personal norms: representative household study*“ ir „*Longitudinal exploration of the Values-Identity-Personal norm model of pro-environmental behavior among adolescents*“ nuotoliniame tarptautiniame Lietuvos psichologų kongrese.
- 2021 m. balandį D. Šorytė skaitė pranešimą „*Aplinkosauginių vaiko nuostatų ir vaiko aplinkos veiksnių vaidmuo prognozuojant atliekų rūšiavimo elgesį pradiniam mokykliniame amžiuje*“ nuotoliniame tarptautiniame Lietuvos psichologų kongrese.
- 2021-11-02 A. Balundė prisijungė prie EFPA naujai formuojamos darbo grupės.

Veiklos tarptautinėse specialistų grupėse.

- „[EFPA's Expert Reference Group on Psychology and Climate Change](#)“, kurios tikslas teikti mokslu grįstas žinias klimato kaitos problemoms spręsti remiantis psichologijos mokslo pasiekimais.
- A. Balundė yra tarptautinio ekspertų tinklo „[Positive Energy Districts](#)“ valdybos komiteto narė. M. S. Poškus yra šio tinklo valdybos komiteto narės pavaduotojas. Tinklo veikla orientuota į atsinaujinančių energijos šaltinių plėtrą Europoje. A. Balundė ir M. S. Poškus padeda siekti tinklo tikslų teikdami konsultacijas, paremtas aplinkos psichologijos mokslo pasiekimais.

- A. Balundė yra tarptautinio ekspertų tinklo „[European Network for Environmental Citizenship](#)“ valdybos komiteto narė. Tinklo veikla orientuota į aplinkosauginio pilietiškumo ugdymo visuose amžiaus tarpsniuose koncepcijos ir priemonių kūrimą. A. Balundė padeda siekti tinklo tikslų teikdama aplinkos psichologijos mokslu grįstas konsultacijas.

Kita darbo grupės veikla:

Per ataskaitinį laikotarpį darbo grupės nariai parengė 7 mokslo publikacijas aplinkos psichologijos temomis nacionaliniuose ir tarptautiniuose leidiniuose bei monografijose: [1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#), [7](#).

A. Balundė ir M. S. Poškus bendradarbiaudami su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Strateginės komunikacijos skyriumi teikė rekomendacijos Nacionalinės plėtros programai. Rekomendacijose buvo įvardintos Lietuvos gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo problemos ir siūlytos priemonės aplinkosauginiam sąmoningumui didinti, pasitelkiant viešosios komunikacijos instrumentus.

A. Balundė teikė konsultacijas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos inicijuojamam projektui – upių atvėrimas bioįvairovei demontuojant užtvankas. Konsultacijos teiktos dėl efektyvių komunikavimo apie projektą visuomenei strategijų, kurios padidintų visuomenės ir konkrečių bendruomenių pasitikėjimą ir priėmimą upių atvėrimo projektais.

Grupės planai 2022 m. laikotarpiui:

- Dalyvauti aplinkos psichologijos krypties mokslo konferencijose;
- Įvairiais formatais Lietuvoje populiarinti aplinkos psichologijos mokslą ir su juo susijusius atradimus;
- Rengti mokslo publikacijas aplinkos psichologijos temomis;
- Konsultuoti suinteresuotus asmenis aplinkos psichologijos klausimais (pvz., įmones, ministerijų specialistus, NVO ir pan.);
- Plėtoti veiklas su EFPA [klimato kaitos darbo grupėje](#);
- Bendradarbiauti su tarptautinėje mokslo bendruomenėje pripažintais aplinkos psichologijos ekspertais (pvz., kviesti skaityti paskaitas Lietuvoje, kviesti konsultuoti Lietuvos aplinkos psichologus ir pan.). Šiuo metu Aplinkos psichologijos grupės konsultantais sutiko būti šie garsūs aplinkos psichologijos mokslininkai: [prof. dr. Terry Hartig](#) (Uppsala universitetas, Švedija), [doc. dr. Goda Perlavičiūtė](#) (Groningeno universitetas, Nyderlandai), [prof. dr. Maria Lewicka](#) (Nicolaus Copernicus universitetas, Lenkija) ir [doc. Silvija Collado](#) (Saragosos universitetas).

Ataskaitą parengė Aplinkos psichologijos grupės pirmininkė Audra Balundė

Grupės pirmininkė: dr. Juliana Lozovska

Grupės nariai: Evelina Adakauskienė, Indrė Baltrušaitytė, Jokūbas Gužas, Alina Martinkutė-Vorobej, Miglė Motiejūnė, Antanas Mockus, Jonė Piekuraitė-Dudėnė, Grytė Ruzgė, Greta Šidlauskaitė, Irma Skruibienė, Olga Tropina.

Grupės partneriai: Akvilė Daniūnaitė, Lina Januškevičiūtė, Dalia Mickevičiūtė, Joana Saukaitytė, Ugnė Sasnauskaitė.

Grupės tikslai:

- didinti sąmoningumą LGBTQIA+ (lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių, *queer*, interseksualių, aseksualių ir kt. asmenų) klausimais psichologų bendruomenėje ir visuomenėje, šviesti apie LGBTQIA+ bendruomenės narių poreikius, patiriamus iššūkius ir galimas pagalbos kryptis, atlikti mokslinius tyrimus LGBTQIA+ klausimais;
- burti psichologus ir kitus specialistus, dirbančius su LGBTQIA+ žmonėmis ir lytiškumo temomis patirties pasidalinimui bendradarbiaujant nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu;
- atpažinti ir reaguoti į diskriminacines LGBTQIA+ atžvilgiu praktikas ar iniciatyvas tiek psichologų bendruomenėje, tiek viešojoje erdvėje;
- teikti rekomendacijas psichologus ir kitus specialistus rengiančioms institucijoms dėl su LGBTQIA+ susijusių klausimų įtraukimo į studijų programas;
- skatinti LGBTQIA+ psichologų gerovei palankios darbo aplinkos kūrimą.

Grupės posėdžiai:

LGBTQIA+ psichologijos grupė įsteigta 2021 m. birželio mėnesį. Per 2021 m. įvyko keturi grupės posėdžiai: 2021 m. birželio 18 d., 2021 m. rugpjūčio 10 d., 2021 m. spalio 12 d., 2021 m. gruodžio 8 d. Posėdžiuose svarstyti grupės narių pritraukimo, prašymų svarstymo ir tvirtinimo klausimai, parengti grupės pristatantys tekstai, skirti LPS tinklapiui ir LPS *facebook* paskyrai, svarstyti grupės veiklos sričių apibrėžimo ir atsakomybių pasiskirstymo, artimiausių grupės veiklų planavimo klausimai.

Grupės parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

- Psichologinės praktikos su lesbietėmis, gėjais ir biseksualiais klientais gairių (APA, 2011) vertimas ir redagavimas.
- Psichologinės praktikos gairių darbui su translyčiais ir lyties vaidmens neatitinkančiais asmenimis gairių (APA, 2015) vertimas ir redagavimas.
- LGBTQIA+ terminų žodyno rengimas.
- LGBTQIA+ psichologijos grupės pirmininkės interviu portalui jarmo.lt „Lietuvos psichologų sąjunga įkūrė LGBTQIA+ psichologijos grupę“, jarmo.lt, 2021-07-15.
- LGBTQIA+ psichologijos grupės narės Miglės Motiejūnės straipsnis „Mitingų kontekste, pasaulinė savižudybių prevencijos diena. Ką žinome apie tuos, kurie pasirenka nusižudyti?“. www.manoteises.lt, 2021-09-10.
- LGBTQIA+ psichologijos grupės pirmininkės dr. Julianos Lozovskos pranešimas „LGBTQ+ jaunimas Lietuvoje: iššūkiai ir resursai“ Pasaulinės psichikos sveikatos dienos konferencijoje „Jauno žmogaus psichikos sveikata – kas svarbu čia ir dabar?“ Vilnius, 2021-10-10.

Grupės planai 2022 m. laikotarpiui:

- LGBTQIA+ terminų žodyno paskelbimas.
- Psichologinės praktikos su LGB klientais gairių lietuvių kalba paskelbimas.
- Psichologinės praktikos su translyčiais ir nekonformistinės lyties klientais gairių lietuvių kalba paskelbimas.
- LGBTQIA+ psichologijos grupės dalyvavimas *Baltic Pride* birželio 2-5 dienomis.

- Mokslinė-praktinė konferencija „LGBTQIA+ psichologijos aktualijos ir iššūkiai Lietuvoje“, 2022-09-30.

Ataskaitą parengė LGBTQIA+ psichologijos grupės pirmininkė dr. Juliana Lozovska

Neuropsichologijos grupės veiklos ataskaita

Grupės pirmininkė: Ramunė Dirvanskienė.

Grupės nariai: Aistė Pranckevičienė, Albinas Bagdonas, Gabija Jarašiūnaitė, Karolina Petraškaitė, Roma Šimulionienė, Rytis Stanikūnas, Raminta Seniūnaitė-Ramanauskienė, Laura Šalčiūnaitė, Ieva Pocevičiūtė.

Kiti specialistai: Aušra Daugirdienė, Aušra Saudargienė, Jovita Janavičiūtė, Linas Leonas, Liuda Šinkariova, Kasparas Žiaučyna, Agnė Steponavičiūtė.

Grupės veiklos ataskaitos santrauka:

2021 metais NPS grupė nuotoliniu būdu susitiko 8 kartus. Naujų narių priimta nebuvo. Nei vienam iš grupės narių neiškėlus savo kandidatūros, nuspręsta pratęsti Ramunės Dirvanskienės grupės vadovės kadenciją dar vieneriems metams.

Grupės parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai:

2020-2021 m. NPS grupė, pasiskirsčiusi atsakomybėmis, rengė „Neuropsichologijos grupės memorandumą“ – dokumentą, kuriame išdėstė neuropsichologijos mokslo ir praktikos vystymo gaires Lietuvoje. Dokumente aprašoma neuropsichologo profesija bei pagrindinės kompetencijos ir atsakomybės, veiklos persidengimas su kitomis specialybėmis.

Grupės renginiai:

2021-12-01 grupės nariai kartu su Vytauto Didžiojo universiteto psichologijos katedra suorganizavo nuotolinį renginį „Klinikinė neuropsichologija Lietuvoje: vizija praktikai“. Renginio metu grupės nariai pristatė memorandumą, taip pat apie neuropsichologų poreikį kalbėjo neurologijos klinikose dirbantys specialistai. Įrašas sulaukė virš 1.8 tūkst. peržiūrų. Nuoroda į renginio įrašą: <https://fb.watch/9D7zmQTVkB/>

Ataskaitą parengė Neuropsichologijos grupės pirmininkė Ramunė Dirvanskienė

Savižudybių prevencijos specialistų grupės veiklos ataskaita

Grupės pirmininkė: Aušra Norė.

Grupės nariai: Anastasija Pilkionienė, Antanas Mockus, Arūnas Norkus, Aušra Naujokaitė, Aušra Stumbrytė, Birutė Kazlauskienė, Said Dadašev, Danutė Gailienė, Darja Norbutė, Giedrius Slaminskas, Irma Skruibienė, Ingrida Bobinienė, Joana Karolina Jočbalytė, Jolanta Latakienė, Jurgita Rimkevičienė, Jūratė Kochankienė, Kamilė Butkevičiūtė-Astrauskienė, Kristina Vainienė, Nida Žemaitienė, Odeta Geleželytė, Paulius Skruibis, Rasa Pališkienė, Renata Gataveckaitė, Vaiva Klimaitė, Valija Šap, Virginija Mikėnienė.

Kiti grupėje dalyvaujantys specialistai: Arūnas Germanavičius, Martina Bernotė.

Grupės tikslai:

Pagrindinis tikslas – burti savižudybių prevencijos srityje dirbančius specialistus, sudarant erdvę dalintis patirtimi ir idėjomis, organizuoti intervizijas grupės nariams.

- Grupė skatina tarpdisciplininį bendradarbiavimą tarp specialistų, dirbančių savižudybių prevencijoje, bendradarbiauja su kitomis organizacijomis, vykdančiomis savižudybių prevencijos veiklą.
- Grupė gali inicijuoti ir organizuoti viešas diskusijas, seminarus, konferencijas, kvalifikacijos kėlimo renginius grupės nariams ir kitiems specialistams bei teikti rekomendacijas ir siūlymus LPS nariams ir kitiems specialistams su savižudybių prevencija susijusiais klausimais.

Grupės veiklos ataskaitos santrauka:

2021 m. įvyko naujo grupės vadovo rinkimai bei buvo siekiama išgryninti tolesnį grupės veiklos planą, taip pat vyko reguliarūs grupės susitikimai.

2021 m. balandžio mėnesį buvo vykdoma grupės narių apklausa dėl tolesnės grupės vizijos. Apklausos metu didžioji dalis apklausoje dalyvavusių narių supervizijas / intervizijas įvardijo kaip svarbiausią grupės veiklos kryptį ateityje. Buvo sutarta, kad grupės vadovė sieks individualiai pakalbėti su kuo daugiau grupės narių, paskatinti jų aktyvesnį įsitraukimą ir aptarti grupės narių poreikius bei lūkesčius.

2021 m. balandžio mėnesį taip pat vyko naujo grupės vadovo rinkimai. Naująja grupės vadove buvo išrinkta Aušra Norė.

4 nuotoliniai grupės susitikimai: kovo 25 d., gegužės 5 d., rugsėjo 3 d., gruodžio 3 d. Susitikimų metu laikas buvo skiriamas dviem prioritetams: grupės vizijos ir ateities planų išgryninimui bei savižudybių prevencijos srityje dirbančių specialistų tarpusavio palaikymui ir pasidalinimui savo patirtimi bei sudėtingesnių atvejų analizei.

Grupės planai 2022 m. laikotarpiui:

Reorganizuoti grupę į intervizijų grupę.

Ataskaitą parengė Savižudybių prevencijos specialistų grupės vadovė Aušra Norė

Lietuvos psichologų sąjunga
Naugarduko g. 34, Vilnius, LT-03228
El. paštas: lps@psichologusajunga.lt
Telefonas: +370 673 31197
Įmonės kodas: 190748553
Atsiskaitomoji sąskaita: LT39 7044 0600 0115 4569

Ataskaitą parengė:
LPS prezidentė V. Šap
Valdybos narė Ieva Salialionė
LPS biuro vadovė A. Blažiūnė
LPS administratorė D. Čėjauskienė